ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

ORDIN
privind aprobarea standardelor naționale de evaluare pentru învățământul primar și gimnazial*)

Având în vedere prevederile:

— art. 95 alin. (2) coroborat cu art. 97 alin. (2) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 4 lit. g) și h) și ale art. 9 lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 251/2025 privind organizarea și funcționarea Centrului Național pentru Curriculum și Evaluare;

— Contractului de finanțare nr. G2024-11.162 din 17.06.2024 și ale anexelor acestuia, aferent proiectului „Reglementări noi pentru un curriculum relevant și educație deschisă — RECRED”, SMIS 321024, cofinanțat prin PEO, al cărui beneficiar este Ministerul Educației și Cercetării;

— Referatului de aprobare nr. 1.774 din 31.07.2026;

— art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 731/2024 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Nota de prezentare a standardelor naționale de evaluare pentru învățământul primar și gimnazial, prevăzută în anexa nr. 1.

Art. 2. — Se aprobă Documentul de politică educațională privind descriptorii de performanță utilizați în elaborarea standardelor naționale de evaluare, prevăzut în anexa nr. 2.

Art. 3. — Se aprobă centralizatorul disciplinelor din învățământul primar și gimnazial pentru care sunt elaborate standardele naționale de evaluare pentru învățământul primar și gimnazial, prevăzut în anexa nr. 3.

Art. 4. — Se aprobă standardele naționale de evaluare pentru învățământul primar și gimnazial, prevăzute în anexele nr. 4-31.

Art. 5. — Standardele naționale de evaluare se aplică începând cu anul școlar 2026-2027.

Art. 6. — Anexele nr. 1-31 sunt elaborate în cadrul proiectului „Reglementări noi pentru un curriculum relevant și educație deschisă — RECRED”, cod SMIS 321024, și fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 7. — Direcția generală echitate și performanță în învățământul preuniversitar, Direcția generală minorități și desegregare, Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 8. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației și cercetării,
Mihai Dimian

București, 4 august 2026.
Nr. 4.615.

*) Ordinul nr. 4.615/2026 a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 14 august 2026 și este reprodus și în acest număr bis.

Anexa nr. 1

NOTĂ DE PREZENTARE
a standardelor naționale de evaluare
pentru învățământul primar și gimnazial

I. Preambul. Locul standardelor naționale de evaluare în curriculumul național

Curriculumul național reprezintă ansamblul coerent al documentelor care reglementează finalitățile, organizarea și evaluarea proceselor de predare–învățare–evaluare din învățământul preuniversitar. Potrivit *Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023*, cu modificările și completările ulterioare, precum și *Cadrului de Referință al Curriculumului Național din România* (CRCNR), aprobat prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4137/2026, curriculumul național include *planurile-cadru de învățământ*, *programele școlare* și *standardele naționale de evaluare*.

În condițiile în care planurile-cadru stabilesc arhitectura disciplinelor și a timpului de studiu, iar programele școlare definesc oferta educațională propriu-zisă – competențele generale, competențele specifice și conținuturile învățării –, standardele naționale de evaluare precizează *nivelurile de performanță așteptate* în raport cu competențele specifice. Ele constituie o componentă reglatoare a curriculumului național și veriga prin care documentele curriculare, practica didactică și evaluarea elevilor devin un sistem unitar.

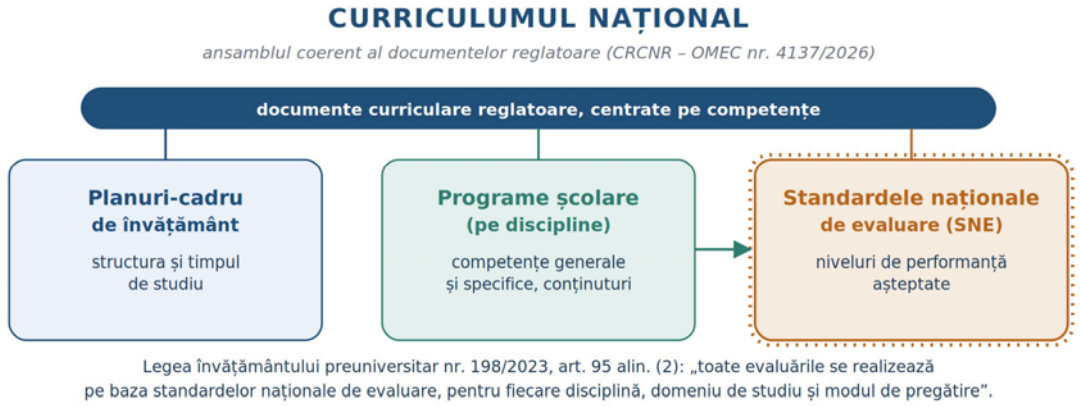

Figura 1. *Poziționarea standardelor naționale de evaluare în arhitectura curriculumului național*

Prezenta Notă stabilește *reperele conceptuale, normative* și *funcționale* comune tuturor standardelor naționale de evaluare elaborate acum pentru disciplinele din învățământul primar și gimnazial, ulterior urmând a fi dezvoltate și pentru învățământul liceal, și oferă cadrul unei lecturi și aplicări unitare a acestora. Accentul este pus pe *ce reprezintă* standardele naționale de evaluare, pe *noutatea curriculară* pe care o aduc, pe *modul în care sprijină* procesul educațional și pe *valoarea lor* pentru toți actorii educaționali.

Elaborarea standardelor naționale de evaluare exprimă o *schimbare de paradigmă*: trecerea de la o evaluare centrată preponderent pe reproducerea informației și neunitară la o evaluare a competențelor ca rezultate ale învățării, transparentă, criterială și raportată la niveluri de performanță descrise explicit. Această schimbare continuă și consolidează reforma curriculară aplicată deja la nivelul educației timpurii și al învățământului primar și gimnazial și se articulează cu reforma curriculumului liceal, ale cărei repere sunt exprimate, între altele, în *Nota de fundamentare a planurilor-cadru*, aprobată ca anexa nr. 1 la Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4350/2025 și în *Nota de prezentare a programelor școlare*, aprobată prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 6930/2025.

II. Repere normative, conceptuale și strategice

II.1. Repere legislative și de reglementare

Standardele naționale de evaluare pentru învățământul primar și gimnazial au fost elaborate în temeiul și în concordanță cu:

– *Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023*, cu modificările și completările ulterioare, care consacră curriculumul centrat pe competențe și pe profilul de formare al absolventului și care prevede, la art. 95 alin. (2), că „toate evaluările se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare, pentru fiecare disciplină, domeniu de studiu și modul de pregătire”, iar la art. 102 configurează noua structură a examenului național de bacalaureat;

– *Ordinul ministrului educației nr. 6731/2023* privind aprobarea Profilului de formare al absolventului, componentă reglatoare a curriculumului național;
– *Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4137/2026* privind aprobarea documentului de politică educațională Cadrul de Referință al Curriculumului Național din România (CRCNR), publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 500 bis/17.06.2026;
– *Programele școlare în vigoare pentru învățământul primar și gimnazial*, ale căror competențe specifice constituie referentul direct în raport cu care sunt formulate standardele.

II.2. Repere strategice, europene și internaționale

Standardele naționale de evaluare valorifică un ansamblu de repere de politică educațională și de cercetare de la nivel european și internațional, între care:
– *Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 22 mai 2018* privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții, asumate la nivel național prin lege;
– *Cadrul OECD – Learning Compass 2030* (Future of Education and Skills 2030), care așază în centrul învățării autonomia și responsabilitatea elevului (student agency), anticiparea, acțiunea și reflecția, precum și competențele transformative;
– *Evaluările internaționale PISA, TALIS, TIMSS, PIRLS, ICILS* și *ICCS*, repere pentru consistența epistemică și pentru relevanța rezultatelor, atât la nivel individual, cât și la nivel de sistem.

II.3. Repere metodologice și psihometrice

Din perspectivă metodologică, standardele naționale de evaluare au fost dezvoltate, pilotate și validate pe baza unei metodologii dedicate, elaborate în cadrul proiectului RECRED, care integrează *abordarea centrată pe descriptorii nivelurilor de performanță*, *arhitectura cu trei niveluri de performanță*, *designul de pilotare cu itemi-ancoră* și *cadrul de standard setting*. Acest aparat tehnic asigură ancorarea empirică a nivelurilor de performanță și, implicit, comparabilitatea și încrederea în rezultatele evaluării. Reperele care fundamentează standardele naționale de evaluare sunt sintetizate în figura următoare.

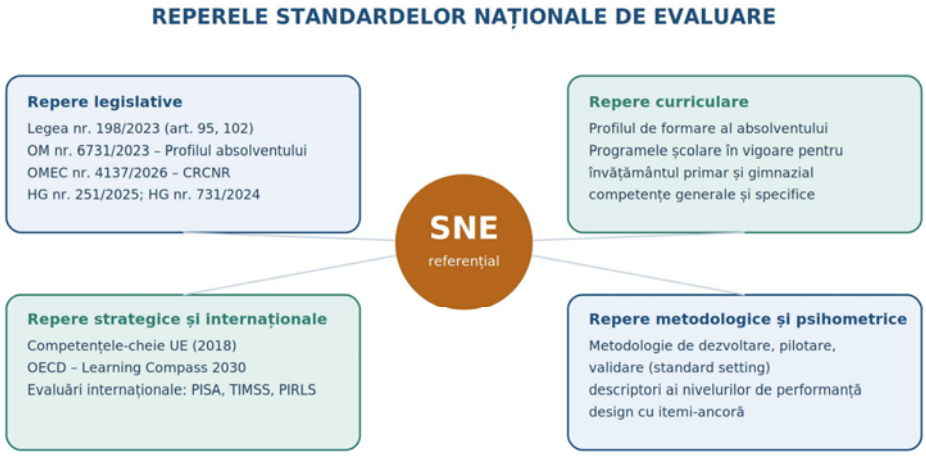

Figura 2. *Reperele normative, curriculare, strategice și metodologice ale standardelor naționale de evaluare*

III. Ce sunt standardele naționale de evaluare

Potrivit CRCNR, *standardele naționale de evaluare reprezintă repere clare privind nivelul așteptat de performanță pe care elevii trebuie să îl demonstreze prin raportare la competențele specifice*. Ele sunt compuse din *standardele de învățare* și *descriptorii nivelurilor de performanță* și sunt formulate în relație cu fiecare competență specifică din programa școlară.

Standardele naționale de evaluare descriu rezultate ale învățării, nu impun o metodă unică de evaluare, ci oferă repere de calitate, completând programa școlară și precizând nivelurile de performanță așteptate. Acestea nu sunt liste birocratice de verificare și nici grile fixe care ar substitui raționamentul profesional al cadrului didactic. Utilizate corect, standardele nu îngustează, ci extind repertoriul profesional, oferind un limbaj comun pentru calibrare, echitate și progres.

III.1. Standardele de învățare (learning/content standards)

Standardele de învățare sunt enunțuri care precizează *ce cunoștințe, ce abilități* și *ce atitudini ar trebui să demonstreze elevul după parcurgerea experiențelor de învățare aferente unei discipline de studiu, pe*

parcursul unui an școlar. Acestea detaliază și asociază ceea ce elevul *știe* și *înțelege*, ceea ce *face* cu ceea ce știe și *modul în care se raportează* la cunoaștere, constituind elementul de legătură dintre curriculumul disciplinei și standardele naționale de evaluare. Opțiunea terminologică pentru „standarde de învățare" (față de „standarde de conținut") subliniază că referențialul nu este lista de teme predate, ci rezultatul învățării.

III.2. Descriptorii nivelurilor de performanță

Descriptorii nivelurilor de performanță evidențiază, în termeni observabili, *ce anume poate face elevul la fiecare nivel de performanță asociat unei competențe specifice*. Modelul adoptat utilizează trei niveluri de performanță – *Nivelul 2 (De bază), Nivelul 3 (Consolidat) și Nivelul 4 (Avansat)* –, aflate în progresie explicită, de la operarea în contexte familiare, cu sprijin, până la operarea autonomă în contexte cotidiene complexe. Descriptorii sunt formulați clar și specific, de regulă în jurul unui singur verb-acțiune, pentru a putea fi utilizați consecvent în proiectarea și interpretarea evaluării.

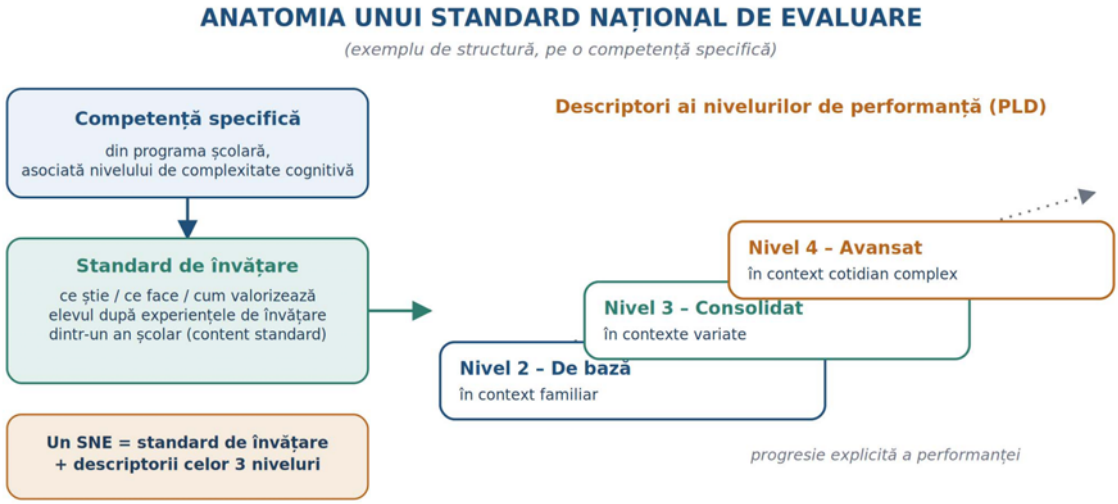

Figura 3. *Anatomia unui standard național de evaluare: de la competența specifică la descriptorii celor trei niveluri de performanță*

III.3. Ancorarea psihometrică a nivelurilor de performanță

Întrucât descriptorii nivelurilor de performanță pot avea, aplicați exclusiv pe bază de raționament profesional, un grad de subiectivitate, standardele naționale de evaluare sunt însoțite de un aparat de ancorare psihometrică: structura și specificațiile testelor, banca de itemi calibrată și procedura de stabilire a pragurilor de performanță. Această ancorare, dezvoltată prin metodologia proiectului, oferă repere obiective pentru cele trei niveluri și fundamentează comparabilitatea rezultatelor la nivel de sistem.

III.4. Cum sunt organizate standardele naționale de evaluare pe discipline

Standardele naționale de evaluare sunt prezentate în anexe distincte, câte una pentru fiecare disciplină din învățământul primar și/sau gimnazial. În cadrul fiecărei anexe, standardele sunt structurate pe clase/ani de studiu și organizate în raport cu fiecare competență specifică din programa școlară. Pentru fiecare competență specifică sunt precizate: *nivelul de complexitate cognitivă vizat, conținuturile asociate care susțin formarea și evaluarea competenței, standardul (standardele) de învățare corespunzător (corespunzătoare)* și *descriptorii celor trei niveluri de performanță (De bază, Consolidat, Avansat)*. Această organizare unitară asigură familiarizarea în lectură și aplicabilitatea standardelor, permițând cadrului didactic să identifice rapid ce anume evaluează și la ce nivel, iar elevului și familiei să înțeleagă așteptările privind învățarea.

IV. Noutatea curriculară adusă de standardele naționale de evaluare

În acord cu prevederile Legii nr. 198/2023, standardele naționale de evaluare aduc mai multe elemente de noutate curriculară, cu impact direct asupra practicii școlare.

IV.1. O componentă nouă, reglatoare, a curriculumului național

Pentru prima dată, evaluarea are asociat un referențial curricular explicit, unitar și public: standardele naționale de evaluare. Acestea nu sunt un supliment la programa școlară, ci o componentă reglatoare distinctă

a curriculumului național, corelată cu profilul de formare al absolventului și cu competențele specifice ale fiecărei discipline.

IV.2. Principiul evaluării pe baza standardelor

Prevederea art. 95 alin. (2) din Legea nr. 198/2023, potrivit căreia toate evaluările se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare, transformă standardele în referențial obligatoriu atât pentru evaluarea internă, la clasă, cât și pentru evaluările și examenele naționale. Se reduce astfel arbitrarul evaluării și se atenuează efectul de „backwash" negativ, prin care „ceea ce nu se evaluează nu se învață".

IV.3. De la o evaluare normativă la o evaluare criterială

Standardele deplasează accentul de la compararea elevilor între ei (evaluare normativă) la raportarea performanței fiecărui elev la niveluri de performanță descrise explicit (evaluare criterială). Evaluarea nu mai este orientată pe cantitatea de informații memorate, ci *urmărește gradul de dezvoltare a competențelor*: utilizarea cunoștințelor în contexte variate, calitatea raționamentului, autonomia și asumarea responsabilității pentru propriul demers.

IV.4. Progresie, comparabilitate și echitate

Prin descrierea pe trei niveluri a performanței, standardele fac vizibilă progresia învățării și oferă cadre identice de referință pentru toți elevii, indiferent de unitatea de învățământ. Se previn astfel discrepanțele majore de exigență între școli și se susține principiul egalității de șanse în evaluare și certificare.

Dimensiune	Accentul tradițional (dominant)	Aportul standardelor naționale de evaluare
Ce se evaluează	Răspunsul final, reproducerea informației	Competența: raționament, transfer, decizie, verificare
Reperul evaluării	Preferința și exigența individuală a evaluatorului	Descriptori de nivel comuni, expliciți, publici
Rolul greșelii	Deficit penalizat	Informație diagnostică pentru reglarea învățării
Interpretarea rezultatului	Comparație între elevi (normativă)	Raportare la niveluri de performanță (criterială)
Efectul asupra învățării	Învățare orientată spre test	Învățare orientată spre finalitățile din curriculum

IV.5. Principii care fundamentează standardele naționale de evaluare

Standardele naționale de evaluare sunt construite pe un set coerent de principii, care le asigură validitatea, coerența și relevanța:

– *alinierea curriculară* – fiecare standard este formulat în relație cu o competență specifică din programa școlară și cu profilul de formare al absolventului;
– *criterialitatea* – performanța este raportată la descrieri explicite de nivel, nu la compararea elevilor între ei;
– *transparența* – criteriile sunt publice și accesibile înaintea evaluării, pentru elevi, profesori și familii;
– *progresia* – nivelurile de performanță descriu o creștere reală de complexitate cognitivă și de autonomie;
– *validitatea și ancorarea psihometrică* – nivelurile sunt susținute de bănci de itemi calibrate și de proceduri de *standard setting*;
– *echitatea* și *comparabilitatea* – aceleași repere pentru toți elevii, cu deschidere către adaptări pentru cerințe educaționale speciale;
– *funcția formativă* – standardele susțin învățarea, nu doar certificarea, prin *feedback descriptiv* și *feedforward*.

IV.6. Constructul evaluării: ce este important de măsurat

Un construct modern al evaluării nu se reduce la reproducerea unei proceduri cunoscute. Standardele orientează evaluarea către dimensiuni care contează cu adevărat pentru formarea competențelor, transformând ceea ce este relevant într-o dovadă observabilă, fără a-i distruge sensul.

Dimensiune evaluată	Întrebare de proiectare	Dovezi posibile
Cunoaștere conceptuală	Înțelege elevul conceptele și relațiile, nu doar termenii?	Explicații, clasificări, exemple și contraexemple, transfer
Procedeu	Poate aplica o metodă relevantă?	Calcul, analiză de surse, investigație, interpretare de date
Justificare	Poate explica de ce metoda este adecvată?	Argument, raționament cauzal, verificare
Judecată critică	Poate identifica limite, erori, date insuficiente?	Alegere argumentată, feedback critic, validarea unui model
Acțiune responsabilă	Poate transforma cunoașterea în opțiune etică și civică?	Decizie argumentată, proiect, portofoliu, reflecție

V. O nouă paradigmă a evaluării raportate la standarde

Standardele naționale de evaluare nu schimbă doar instrumentele, ci filosofia evaluării. Într-o lume în care elevul are acces la informație, la instrumente digitale și la sisteme generative de tip inteligență artificială, evaluarea nu mai poate rămâne o fotografie a memoriei de scurtă durată. Ea devine o probă a discernământului: ce selectează, ce verifică, ce argumentează, ce își asumă și ce poate îmbunătăți elevul după feedback. Miza nu este o exigență mai punitivă, ci una mai relevantă din punct de vedere curricular.

V.1. De la verificarea reproducerii la evidențierea competenței

Un standard bine construit nu spune doar că elevul „cunoaște", ci descrie ce face acesta cu ceea ce cunoaște: selectează, corelează, justifică, transferă, verifică și decide. Evaluarea devine astfel evaluare *pentru* învățare, nu doar evaluare a învățării, integrând feedbackul descriptiv referitor la nivelul achizițiilor și feedforward-ul privind pașii următori.

V.2. Cele trei niveluri de performanță ca limbaj comun al calității

Cele trei niveluri – *De bază, Consolidat, Avansat* – oferă profesorilor, elevilor și familiilor un *limbaj comun pentru a discuta calitatea învățării*. Ele permit descrierea „următorului pas" de învățare pentru fiecare elev și susțin trecerea de la nota fără explicație la feedback-ul care orientează progresul.

V.3. Un singur ecosistem: evaluarea inițială, continuă și sumativă

Raportarea la standarde unifică formele evaluării într-un singur ecosistem. *Evaluarea inițială/diagnostică* devine o *hartă a punctelor de sprijin*; *evaluarea continuă/formativă* devine *mecanismul prin care elevul primește informație utilizabilă pentru progres*, înainte ca dificultatea să devină stabilă; *evaluarea sumativă*, internă sau externă, *certifică nivelul atins în raport cu aceleași descrieri de performanță*. Astfel, evaluarea sumativă devine mai corectă, pentru că elevul a avut anterior ocazia să înțeleagă criteriile și să își îmbunătățească performanța.

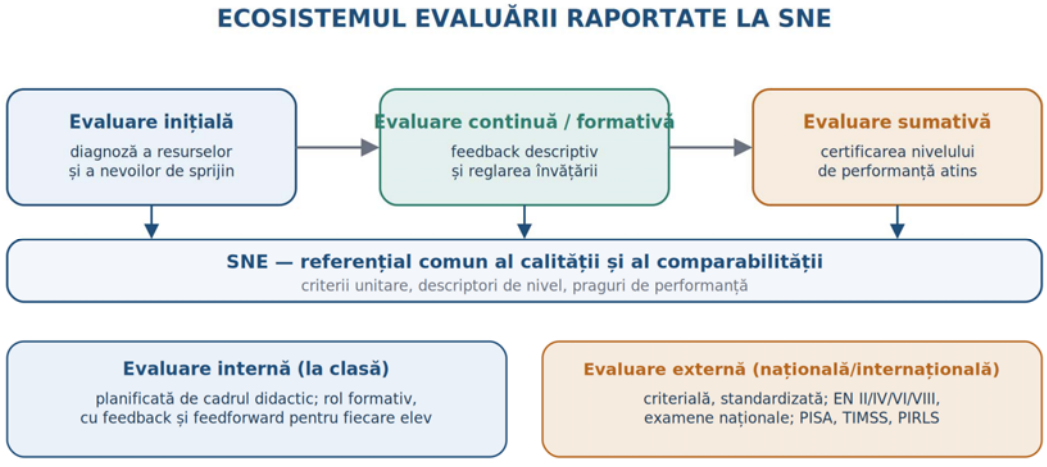

Figura 4. *Ecosistemul evaluării raportate la standardele naționale de evaluare*

V.4. Rolul erorii și calitatea feedback-ului

În noua paradigmă, *eroarea* nu este un deficit de penalizat, ci o *informație diagnostică pentru reglarea învățării*. Un feedback de calitate nu se rezumă la „corect/greșit”: acesta evidențiază tipul de eroare, indică pasul următor și solicită elevului o acțiune de revizuire. Raportarea la niveluri de performanță face posibil acest feedback, întrucât oferă un limbaj comun despre *unde se află elevul* și *încotro se îndreaptă*. Reașezarea rolurilor pe care o presupune această paradigmă este sintetizată în tabelul de mai jos.

Element	Accentul tradițional	Accentul raportat la standarde
Ce se verifică	Răspunsul final, procedura cunoscută	Raționamentul, alegerea metodei, verificarea, decizia
Rolul elevului	Executant al unei sarcini	Agent al propriei învățări, capabil de autoevaluare
Rolul profesorului	Evaluator la final	Proiectant de situații, de feedback și de progres
Rolul greșelii	Deficit penalizat	Informație pentru reglarea învățării
Rolul tehnologiei/IA	Risc extern sau interdicție	Instrument reglementat, transparent, criticabil

V.5. Tehnologiile digitale și inteligența artificială în evaluare

În noua paradigmă, tehnologiile digitale și instrumentele bazate pe inteligență artificială pot sprijini evaluarea, autoevaluarea și feedbackul, cu condiția să rămână instrumente reglementate și transparente, iar nu instanțe de notare sau substitute ale gândirii autonome a elevului și ale responsabilității profesionale a cadrului didactic. *Ceea ce merită format și evaluat este tocmai capacitatea elevului de a controla critic procesul*: de a întreba bine/cu sens, de a verifica, de a decide responsabil și de a învăța din feedback.

VI. Standardele naționale de evaluare în sprijinul procesului educațional

Valoarea practică a standardelor naționale de evaluare se manifestă în relația directă cu cei doi actori principali ai procesului educațional: elevul și cadrul didactic.

VI.1. Pentru elev

Pentru elev, standardele fac transparente așteptările privind învățarea și îi oferă repere clare asupra a ceea ce înseamnă un rezultat de calitate. În acest fel, *standardele*:

– *clarifică*, înaintea evaluării, criteriile pe baza cărora va fi apreciată performanța, reducând nesiguranța și percepția de arbitrar;
– *susțin* autoevaluarea și autoreglarea învățării, elevul putând recunoaște nivelul la care se află și pasul următor de progres;
– *transformă* feedbackul în resursă de dezvoltare, orientată spre îmbunătățire, nu doar spre notă;
– *asigură* echitate, întrucât toți elevii sunt evaluați în raport cu aceleași descrieri de performanță, indiferent de școală.

VI.2. Pentru cadrul didactic

Pentru cadrul didactic, standardele constituie un instrument profesional de proiectare, implementare și reglare a demersului didactic, care sprijină, fără a restrânge, autonomia profesională. Acestea:

– *fundamentează* proiectarea inversă (*backward design*): pornind de la nivelul de performanță așteptat se stabilesc dovezile acceptabile, apoi sarcinile de evaluare și activitățile de învățare;
– *orientează* elaborarea instrumentelor și a probelor de evaluare, precum și a planurilor individualizate de învățare;
– *oferă un limbaj comun* pentru calibrare între cadre didactice, sporind obiectivitatea și încrederea în aprecierea rezultatelor;
– *susțin* colaborarea în echipă și evaluările comune, ca practici de asigurare a calității la nivelul catedrei și al școlii.

Sinteza funcțiilor pe care standardele le îndeplinesc pentru profesor și elev, precum și logica proiectării inverse, sunt prezentate în tabelul și în figura următoare.

Funcție	Ce previne	Ce face posibil
Clarificare	Evaluări dependente de preferința individuală	Așteptări comune, explicite, discutabile
Calibrare	Diferențe mari între clase/școli	Comparabilitate rezonabilă a rezultatelor
Feedback	Nota fără explicație	Descrierea următorului pas de învățare
Proiectare inversă	Predare ruptă de evaluare	Sarcini construite de la finalități spre activități
Echitate	Penalizarea pentru criterii nedeclarate	Criterii transparente, accesibile înaintea evaluării

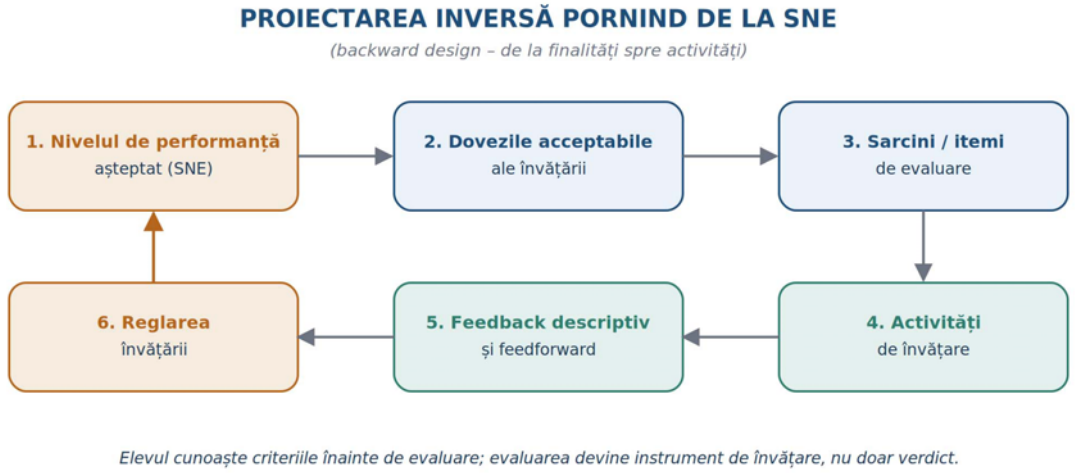

Figura 5. *Proiectarea inversă pornind de la standardele naționale de evaluare*

VI.3. Personalizarea învățării și diferențierea

Raportarea la standarde nu uniformizează parcursul elevilor, ci, dimpotrivă, *susține personalizarea*. Întrucât descriu niveluri de performanță și pași de progres, standardele permit cadrului didactic să proiecteze *sarcini cu grade diferite de complexitate* și *trasee de învățare adaptate*, păstrând însă *același set de finalități pentru toți elevii*. Diferențierea vizează astfel modul și ritmul de atingere a acelorași standarde, nu conținutul așteptărilor, ceea ce asigură simultan echitatea și respectarea potențialului fiecărui elev. Standardele oferă, totodată, reperul pentru identificarea timpurie a dificultăților și pentru proiectarea măsurilor de remediere și sprijin.

VII. Standardele naționale de evaluare în interesul beneficiarilor indirecți și al partenerilor din educație

Standardele naționale de evaluare funcționează ca un catalizator al sistemului educațional: ele oferă o interpretare coerentă și convergentă a așteptărilor privind învățarea, utilă tuturor categoriilor de actori, dincolo de elev și de cadrul didactic.

VII.1. Părinții și reprezentanții legali ai elevilor

Pentru părinți și reprezentanții legali – beneficiari indirecți ai educației – standardele răspund unor întrebări esențiale: *ce se așteaptă de la copil* la o disciplină, la finalul unui an sau al unei etape de studiu; *ce înseamnă un rezultat* „de bază”, „consolidat” sau „avansat”; *care este pasul următor de sprijin*.

Standardele oferă astfel:

– *predictibilitate* și *transparență* privind cerințele și modul de apreciere;
– o *bază* comună și inteligibilă de dialog cu școala, centrată pe progresul copilului, nu doar pe notă;
– *repere* pentru susținerea învățării acasă și pentru deciziile de orientare școlară;
– *încredere* în corectitudinea și comparabilitatea evaluării la nivel național.

VII.2. Autorii de manuale și de resurse educaționale

Pentru autorii de manuale și editorii de resurse educaționale, standardele – împreună cu programele școlare – constituie *reper de proiectare* a suporturilor de învățare și evaluare, pentru ca acestea să reflecte fidel finalitățile curriculare și să propună sarcini aliniate la nivelurile de performanță, fără a introduce cerințe din afara curriculumului.

VII.3. Unitatea de învățământ și partenerii educaționali

La nivelul unității de învățământ, standardele susțin comisia pentru curriculum în asigurarea coerenței și a calității ofertei educaționale, în monitorizarea aplicării unitare a curriculumului și în încurajarea evaluărilor comune.

Pentru instituțiile de evaluare și pentru decidenți, standardele naționale de evaluare oferă temeiul comparabilității și al politicilor educaționale bazate pe dovezi.

Pentru societatea civilă și pentru partenerii școlii, standardele reprezintă un limbaj comun care asigură compatibilitatea intervențiilor externe cu finalitățile curriculumului. Ansamblul acestor roluri este ilustrat în figura următoare.

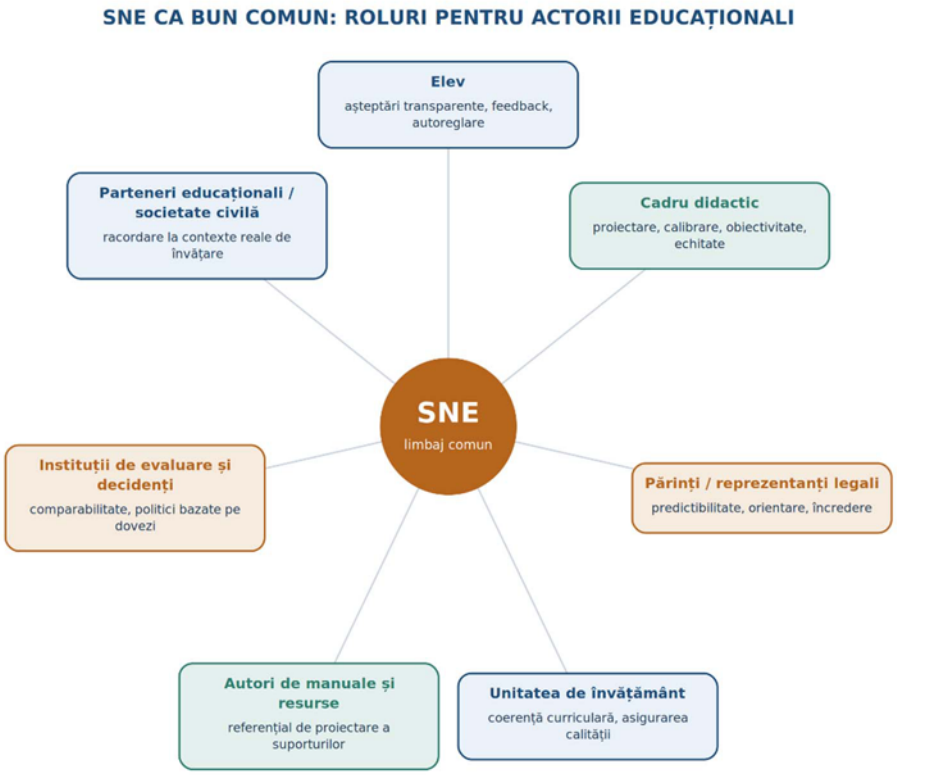

Figura 6. *Standardele naționale de evaluare = catalizator: roluri pentru actorii educaționali*

VIII. Standardele naționale de evaluare și evaluarea externă: de la evaluările naționale la bacalaureatul 2030

Standardele naționale de evaluare asigură coerența întregului parcurs de evaluare, de la clasă până la examenele naționale. În învățământul primar și gimnazial, ele constituie referențialul evaluărilor externe cu rol de diagnoză și de reglare a sistemului – evaluările naționale de la clasele a II-a, a IV-a, a VI-a și a VIII-a.

VIII.1. Referențialul comun al evaluărilor externe

Evaluările și examenele naționale au caracter sumativ și criterial, fiind raportate la standardele de învățare și la standardele naționale de evaluare. Referențialul acestor evaluări îl constituie programa școlară împreună cu standardele; ca urmare, nu pot fi evaluate achiziții care nu sunt stabilite de curriculum și nu pot fi introduse exigențe externe acestuia. Această coerență este esențială pentru credibilitatea sistemului, pentru predictibilitatea evaluării și pentru orientarea reală a învățării către finalitățile curriculare.

VIII.2. Orizontul continuumului: profilul absolventului

Deși standardele care fac obiectul prezentului ordin vizează învățământul primar și gimnazial, acestea constituie fundamentul unui continuum unitar de evaluare, al cărui orizont îl reprezintă profilul absolventului – din punct de vedere al evaluării externe -noua structură a examenului național de bacalaureat, configurată prin art. 102 din Legea nr. 198/2023 (Bacalaureatul 2030). Logica standardelor – raportarea la niveluri de performanță, criterialitatea, standardizarea și evaluarea competențelor, nu a informației memorate – este aceeași de-a lungul întregului parcurs preuniversitar, ceea ce asigură continuitatea achizițiilor de la un ciclu la altul și pregătește, coerent, evaluarea de la finalul liceului.

VIII.3. Comparabilitate, echitate și încredere publică

Ancorarea evaluărilor externe în standarde – susținută psihometric prin *bănci de itemi calibrate* și *proceduri de standard setting* – asigură comparabilitatea rezultatelor între promoții și unități de învățământ, echitatea aprecierii și încrederea publică în deciziile educaționale. Evaluările internaționale (PISA, TIMSS, PIRLS) rămân repere utile de calibrare și de validare a relevanței rezultatelor la nivel de sistem.

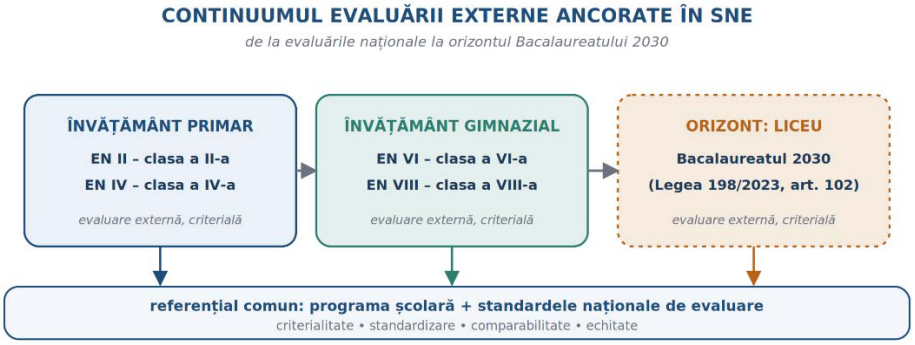

Figura 7. *Continuumul evaluării externe ancorate în standarde, de la evaluările naționale la orizontul Bacalaureatului 2030*

VIII.4. Evaluările naționale ca sursă de feedback pentru sistem

Dincolo de rolul lor la nivelul elevului, evaluările naționale raportate la standarde devin o sursă de politici educaționale: rezultatele agregate pot evidenția, de exemplu, dificultăți sistematice la interpretarea datelor sau la argumentare, nu doar la un capitol anume. Aceste informații orientează formarea cadrelor didactice, elaborarea manualelor și a resurselor, precum și măsurile de remediere, contribuind la reglarea sistemului educațional pe bază de dovezi. Astfel, standardele conectează evaluarea individuală cu decizia de politică educațională, într-un ciclu de îmbunătățire continuă.

IX. Asigurarea calității, a echității și a comparabilității

Calitatea standardelor naționale de evaluare este asigurată prin procesul riguros de dezvoltare, pilotare și validare, care include analiza competențelor specifice din perspectiva clarității și a evaluabilității, maparea conținuturilor-suport, elaborarea standardelor de învățare și a descriptorilor de nivel, calibrarea itemilor și stabilirea pragurilor de performanță. Aceste operațiuni conferă standardelor *obiectivitate* și *comparabilitate*.

Echitatea este garantată prin utilizarea acelorași descrieri de performanță pentru toți elevii și prin deschiderea către adaptări pedagogice pentru elevii cu ritmuri diferite de învățare sau cu cerințe educaționale speciale. În contexte de predare în limbile minorităților naționale, evaluarea rezultatelor învățării se realizează cu respectarea principiilor echității și comparabilității, prin raportare la aceleași standarde, ținând cont de particularitățile de limbă și de context cultural.

Asigurarea calității evaluării raportate la standarde este o responsabilitate partajată, care se exercită la niveluri complementare ale sistemului, după cum se arată în tabelul următor.

Nivel	Practici de asigurare a calității
Cadru didactic	Construiește instrumente aliniate la standarde, oferă feedback descriptiv și păstrează dovezi ale progresului elevilor.

Nivel	Practici de asigurare a calității
Catedră / arie curriculară	Calibrează criteriile, analizează rezultatele, dezvoltă bănci de itemi și exemple etalon comentate.
Unitatea de învățământ	Asigură aplicarea unitară a curriculumului, coerența evaluării și proceduri transparente de apreciere.
Sistem	Garantează standardele naționale, modelele de probe, formarea cadrelor didactice și monitorizarea echității.

X. Valabilitate și mecanism de revizuire

Standardele naționale de evaluare au caracter reglator și stabilitate în timp, corelate cu perioada de valabilitate a programelor școlare cărora le sunt asociate. Pe durata aplicării, ele fac obiectul monitorizării, prin corelarea cu rezultatele elevilor la evaluările de etapă și la examenele naționale, cu rapoartele privind echitatea și progresul în învățare și cu analizele de sistem. La finalul perioadei de valabilitate, atunci când survin schimbări majore la nivelul curriculumului sau sunt evidențiate contexte care pot duce la îmbunătățire, *standardele pot fi revizuite ori reelaborate*, în mod planificat, fundamentat și transparent.

XI. Concluzii. Miza standardelor naționale de evaluare

Standardele naționale de evaluare pentru învățământul primar și gimnazial reprezintă un pilon al reformei curriculare naționale, pe baza lor evaluarea devine arhitectura prin care școala formează, orientează și certifică performanța, în raport cu finalitățile curriculumului.

Din perspectiva elevului, standardele susțin formarea unor competențe durabile, transferabile și funcționale, dezvoltarea autonomiei și a responsabilității și înțelegerea propriului progres. Pentru profesie, ele consolidează statutul cadrului didactic ca proiectant al învățării și al evaluării, valorizând autonomia profesională în cadrul unor repere clare. Pentru familii și pentru parteneri, standardele oferă transparență, predictibilitate și încredere. Pentru sistem, ele asigură comparabilitatea, echitatea și fundamentarea deciziilor pe dovezi.

Miza finală este ca evaluarea să demonstreze nu că elevul poate reproduce un răspuns, ci că poate conduce inteligent și responsabil procesul de învățare: să întrebe bine, să verifice critic, să decidă întemeiat, să învețe din feedback și să transforme cunoașterea în acțiune cu sens. Standardele naționale de evaluare sunt instrumentul curricular care face posibil acest deziderat.

Ministerul Educației și Cercetării adresează mulțumiri și recunoștință tuturor specialiștilor, cadrelor didactice și experților care au contribuit, în cadrul proiectului RECRED, la elaborarea, pilotarea și validarea standardelor naționale de evaluare, printr-un efort colectiv aflat în serviciul calității educației și al interesului superior al elevului.

Glosar de termeni

Standard național de evaluare (SNE) – reper privind nivelul așteptat de performanță pe care elevul trebuie să îl demonstreze în raport cu o competență specifică; este compus din standardul de învățare și descriptorii nivelurilor de performanță

Standard de învățare (content standard) – enunț care precizează ce cunoștințe, abilități și atitudini ar trebui să demonstreze elevul după parcurgerea experiențelor de învățare dintr-un an școlar, la o disciplină

Descriptor al nivelului de performanță (PLD) – descriere, în termeni observabili, a ceea ce poate face elevul la un anumit nivel de performanță (De bază, Consolidat, Avansat)

Evaluare criterială – evaluare prin care performanța elevului este raportată la criterii și descrieri de nivel prestabilite, nu la performanța altor elevi

Standard setting – procedură prin care se stabilesc pragurile care separă nivelurile de performanță, pe baza analizei descriptorilor și a datelor psihometrice

Feedback descriptiv – informație oferită elevului privind nivelul achizițiilor sale, formulată în raport cu criteriile de calitate, nu doar prin notă/calificativ

Feedforward – informație privind pașii următori de urmat pentru ameliorarea performanței, în raport cu finalitățile stabilite

Efect de backwash – influența evaluării asupra a ceea ce se predă și se învață; poate fi pozitiv (aliniere la finalități) sau negativ („ceea ce nu se evaluează nu se învață")

Itemi-ancoră – itemi comuni utilizați în pilotare pentru a permite compararea și calibrarea rezultatelor între forme de test și populații diferite

Repere bibliografice și normative

Documente normative și de politică educațională

- Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare (în special art. 89, art. 95 și art. 102).
- Ordinul ministrului educației nr. 6731/2023 privind aprobarea Profilului de formare al absolventului, Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1099/6.XII.2023.
- Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4137/2026 privind aprobarea documentului de politică educațională Cadrul de Referință al Curriculumului Național din România (CRCNR), Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 500 bis/17.VI.2026.
- Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4350/2025 (Nota de fundamentare a planurilor-cadru pentru învățământul liceal).

Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 6930/2025 (Nota de prezentare a programelor școlare).

- Hotărârea Guvernului nr. 251/2025 privind organizarea și funcționarea Centrului Național pentru Curriculum și Evaluare.
- Hotărârea Guvernului nr. 731/2024 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, cu modificările și completările ulterioare.
- • Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (2018/C 189/01).

Studii și cercetări în domeniul evaluării educaționale

- Black, P., & Wiliam, D. (1998). Assessment and Classroom Learning. Assessment in Education: Principles, Policy & Practice, 5(1), 7–74.
- Sadler, D. R. (1989). Formative assessment and the design of instructional systems. Instructional Science, 18(2), 119–144.
- Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The Power of Feedback. Review of Educational Research, 77(1), 81–112.
- Wiliam, D. (2011). Embedded Formative Assessment. Solution Tree Press.
- Cizek, G. J., & Bunch, M. B. (2007). Standard Setting: A Guide to Establishing and Evaluating Performance Standards on Tests. SAGE.
- Reckase, M. D. (2009). Multidimensional Item Response Theory. Springer.
- Kane, M. T. (2013). Validating the Interpretations and Uses of Test Scores. Journal of Educational Measurement, 50(1), 1–73.
- Popham, W. J. (2007). Classroom Assessment: What Teachers Need to Know. Pearson.
- OECD (2019). OECD Future of Education and Skills 2030: OECD Learning Compass 2030. OECD Publishing.
- OECD. PISA Assessment and Analytical Framework. OECD Publishing.
- IEA. TIMSS & PIRLS Assessment Frameworks. TIMSS & PIRLS International Study Center, Boston College.

Anexa nr. 2

Documentul de politică educațională privind descriptorii de performanță utilizați în elaborarea standardelor naționale de evaluare

Context

Documentul de față a fost elaborat în cadrul proiectului „Reglementări noi pentru un curriculum relevant și educație deschisă – RECRED", cod SMIS 321024, Activitatea A2 – Elaborarea, pilotarea și validarea standardelor naționale de evaluare pentru învățământul primar și gimnazial, în coordonarea partenerului Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare și având ca beneficiar Ministerul Educației și Cercetării. Documentul reprezintă baza metodologică pentru definirea nivelurilor de performanță ale elevilor în raport cu competențele prevăzute în curriculumul național. Acesta fundamentează arhitectura standardelor de evaluare pentru disciplinele de trunchi comun din învățământul primar și gimnazial.

Cadrul de referință

Elevii demonstrează constant un nivel de dezvoltare al competențelor descrise de curriculum pentru clasa și conținutul evaluat, pe care le pot manifesta (generaliza, modela și transfera) în contexte de complexitate (noutate și diversitate) variată, având astfel nevoie de sprijin educațional de amploare diferită.

Niveluri de dezvoltare a competențelor

Nivel	Denumire	Descriere generală
A	**Avansat**	Elevii demonstrează în mod constant un nivel avansat al competențelor descrise de curriculum pentru clasa și conținutul evaluat, generalizându-le, modelându-le și transferându-le în contexte complexe. Ei sunt autonomi în învățare.
B	**Consolidat**	Elevii demonstrează în mod constant un nivel adecvat al competențelor descrise de curriculum pentru clasa și conținutul evaluat, modelându-le și transferându-le în contexte variate. Ei au nevoie de sprijin educațional ocazional în învățare.
C	**De bază**	Elevii demonstrează în mod constant un nivel minim acceptabil al competențelor descrise de curriculum pentru clasa și conținutul evaluat, modelându-le și transferându-le în contexte familiare. Ei au nevoie de sprijin educațional constant în învățare.
D1	**În formare**	Elevii demonstrează, doar ocazional, un nivel lacunar al competențelor descrise de curriculum pentru clasa și conținutul evaluat, în contexte familiare. Ei au nevoie de sprijin educațional constant și individualizat în învățare, care poate avea loc la nivelul clasei.
D2	**În dificultate**	Elevii nu demonstrează un nivel minim al competențelor descrise de curriculum pentru clasa și conținutul evaluat, nici chiar în contexte familiare. Ei au nevoie de sprijin educațional specializat în învățare, care trebuie să aibă loc extern clasei.

Observații finale

Acești descriptori stabilesc un cadru unitar de interpretare a performanței elevilor, compatibil cu scala de notare 1–10 utilizată în sistemul românesc de educație și permit calibrarea fină a instrumentelor de evaluare standardizată și a evaluării curente.

Anexa nr. 3

Centralizatorul disciplinelor din învățământul primar și gimnazial pentru care sunt elaborate standardele naționale de evaluare pentru învățământul primar și gimnazial

Nr. crt. anexă	Titlul anexelor prin care se aprobă standardele naționale de evaluare
4.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Biologie**, *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
5.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Chimie**, *învățământ gimnazial*, clasele a VII-a și a VIII-a
6.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Comunicare în limba română**, *învățământ primar*, clasele I și a II-a, respectiv asociate disciplinei **Limbă și literatură română**, *învățământ primar*, clasele a III-a și a IV-a
7.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Educație civică**, *învățământ primar*, clasele a III-a și a IV-a, respectiv asociate disciplinei **Educație socială**, *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
8.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Educație fizică și sport**, *învățământ primar*, clasele I - a IV-a, respectiv *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
9.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Educație muzicală**, *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
10.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Educație plastică**, *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
11.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Educație tehnologică**, *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
12.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Elemente de limbă latină și de cultură romanică**, *învățământ gimnazial*, clasa a VII-a
13.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Fizică**, *învățământ gimnazial*, clasele a VI-a – a VIII-a
14.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Geografie**, *învățământ primar*, clasa a IV-a, respectiv *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
15.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Informatică și TIC**, *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
16.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Istorie**, *învățământ primar*, clasa a IV-a, respectiv *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
17.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Limba maternă - Cehă**, *învățământ primar*, clasele I - a IV-a, respectiv *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
18.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Limba maternă - Croată**, *învățământ primar*, clasele I - a IV-a, respectiv *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
19.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Limba modernă 1 – Engleză**, *învățământ primar*, clasele I - a IV-a, respectiv *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
20.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Limba modernă 1 – Franceză**, *învățământ primar*, clasele I - a IV-a, respectiv *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
21.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Limba maternă - Germană**, *învățământ primar*, clasele I - a IV-a, respectiv *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
22.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Limba modernă 1 – Germană**, *învățământ primar*, clasele I - a IV-a, respectiv *învățământ gimnazial*, nivelurile A1.1. - A2.2 și B1.1. – B.1.2.
23.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Limba maternă - Maghiară**, *învățământ primar*, clasele I - a IV-a, respectiv *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
24.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Limba maternă - Sârbă**, *învățământ primar*, clasele I - a IV-a, respectiv *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
25.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Limba maternă – Slovacă**, *învățământ primar*, clasele I - a IV-a, respectiv *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
26.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Limba maternă – Ucraineană**, *învățământ primar*, clasele I - a IV-a, respectiv *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a

27.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Limba și literatura română**, *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
28.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Matematică și explorarea mediului**, *învățământ primar*, clasele I și a II-a, respectiv disciplinei **Matematică**, *învățământ primar*, clasele a III-a și a IV-a
29.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Matematică**, *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
30.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Religie**, *învățământ primar*, clasele I - a IV-a, respectiv *învățământ gimnazial*, clasele a V-a – a VIII-a
31.	Standarde naționale de evaluare asociate disciplinei **Științe ale naturii**, *învățământ primar*, clasele a III-a și a IV-a

Anexa nr. 14

MINISTERUL EDUCAŢIEI ȘI CERCETĂRII

CENTRUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM ȘI EVALUARE

Standarde naționale de evaluare

asociate disciplinei *GEOGRAFIE*, învățământ primar, clasa a IV-a, respectiv învățământ gimnazial, clasele a V-a – a VIII-a

București, 2026

Clasa IV

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
1.1. Identificarea unor termeni geografici în texte/ contexte/ situații de învățare diferite	Elevul identifică termeni specifici orizontului local și apropiat, din texte geografice, imagini, hărți etc.	De bază	Selectează dintr-un text geografic termeni specifici orientării în orizontul local.
		Consolidat	Definește termeni specifici reliefului din orizontul apropiat, pe baza unei imagini.
		Avansat	Identifică unitățile majore de relief pe harta fizică a județului natal/municipiului București.
	Elevul identifică termeni specifici cadrului natural al României, din texte geografice, imagini, hărți etc.	De bază	Selectează dintr-un text geografic termeni specifici cadrului natural (relief/clima/ape) al României.
		Consolidat	Definește termeni specifici cadrului natural al României (relief/clima/ape), pe baza unei imagini.
		Avansat	Identifică unități majore de relief pe harta fizică a României
	Elevul identifică termeni specifici populației și așezărilor omenești din România, din texte geografice, imagini, hărți etc.	De bază	Selectează dintr-un text geografic termeni specifici populației României.
		Consolidat	Definește termeni specifici așezărilor omenești din România, pe baza unei imagini.
		Avansat	Identifică orașe pe harta administrativă a României.
	Elevul identifică termeni specifici geografiei continentului Europa, din texte, imagini, hărți etc.	De bază	Selectează dintr-un text geografic termeni specifici reliefului Europei.
		Consolidat	Definește termeni specifici apelor Europei, pe baza unei imagini.
		Avansat	Identifică state ale Uniunii Europene pe harta politică a Europei.
1.2. Precizarea, în cuvinte proprii, a sensului termenilor geografici de bază	Elevul explică procese geografice specifice orizontului local și apropiat, pe baza suporturilor variate (imagini, animații video etc.).	De bază	Precizează mijloace și instrumente de orientare pe baza unor imagini/animații video.
		Consolidat	Descrie forme majore de relief din orizontul apropiat, pe baza unor imagini/animații video.
		Avansat	Explică specificul activităților oamenilor din orizontul local/apropiat în funcție de relieful specific, pe baza unor imagini/animații video.
	Elevul clasifică elemente și fenomene geografice naturale din România, pe baza	De bază	Precizează elementele unei hărți pe baza suporturilor cartografice diferite.
		Consolidat	Descrie unități de relief din România în funcție de altitudine, utilizând harta fizică a României.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
	suporturilor variate (hărți, imagini etc.).	Avansat	Clasifică unități de relief din România, pe baza unor criterii date, utilizând imagini/hărți tematice.
	Elevul compară elemente și fenomene geografice antropice din România, pe baza suporturilor variate (hărți, imagini, animații video etc.).	De bază	Compară așezările rurale cu așezările urbane din România, pe baza unor imagini/animații video.
		Consolidat	Precizează regiuni cu răspândirea populației diferită, pe baza unei reprezentări cartografice
		Avansat	Compară două orașe din România după criterii date, pe baza unor imagini suport.
	Elevul descrie elemente și fenomene geografice specifice Europei, pe baza suporturilor variate (hărți, grafice etc.).	De bază	Precizează statele vecine României, pe baza suporturilor cartografice.
		Consolidat	Descrie relieful Europei, pe baza hărții fizice a Europei, după criterii date.
		Avansat	Clasifică ape/fluvii din Europa pe baza unor reprezentări grafice/cartografice, după criterii date.
1.3. Utilizarea termenilor geografici simpli în contexte cunoscute	Elevul **descrie** elemente și fenomene geografice specifice orizontului local și apropiat, pe baza suporturilor variate (planuri, hărți, imagini etc.).	De bază	Precizează elemente din jurul școlii, grupate pe puncte cardinale, pe baza planului cartierului în care se află școala.
		Consolidat	Clasifică tipuri de reprezentări cartografice din orizontul apropiat după criterii date.
		Avansat	Descrie vegetația/fauna/solurile din orizontul apropiat, pe baza unor imagini/animații video, după criterii date.
	Elevul **explică** procese specifice geografiei generale a României, pe baza suporturilor variate (hărți, imagini, animații video).	De bază	Precizează tipuri de produse agricole, utilizând imagini sau suporturi cartografice.
		Consolidat	Clasifică tipuri de resurse naturale din România, utilizând imagini sau suporturi cartografice.
		Avansat	Explică importanța Mării Negre pentru România, pe baza unor imagini/animații video.
	Elevul **clasifică** elemente de geografie regională a României, pe baza suporturilor variate (hărți, imagini, animații video).	De bază	Precizează unitățile majore de deal și podiș, pe baza hărții fizice a României.
		Consolidat	Descrie o unitate de relief de câmpie din România după criterii date, pe baza unor imagini.
		Avansat	Clasifică unități montane din România după modul de formare, pe baza unor imagini/animații video.
	Elevul **compară** elemente geografice ale Terrei, pe baza	De bază	Descrie elemente geografice ale Terrei după criterii date, pe baza unor texte/suporturi

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
	suporturilor variate (hărți, imagini, animații video).		cartografice/imagini
		Consolidat	Explică interacțiuni dintre elemente geografice de pe Terra pe baza unor texte/prezentări/imagini/animații video
		Avansat	Compară elemente geografice de pe Terra, după criterii date, pe baza unor texte/imagini/animații video
2.1. Aplicarea unor elemente și operații matematice minime în înțelegerea unor situații reale observate	Elevul **calculează** distanțe în clasă, în școală, în orizontul local, cu instrumente de măsură adecvate (riglă, ruletă etc.).	De bază	Măsoară lungimea și lățimea diferitelor obiecte din sala de clasă, utilizând instrumente de măsură adecvate.
		Consolidat	Calculează perimetrul sălii de clasă, măsurând lungimea și lățimea cu instrumente de măsură adecvate.
		Avansat	Calculează aria unui spațiu din școală (ex. sala de clasă/sala de sport/curtea școlii), utilizând instrumente de măsură adecvate.
	Elevul **calculează** distanțe reale între două repere geografice reprezentate pe hartă, utilizând scara de proporție.	De bază	Calculează distanța reală dintre două localități reprezentate pe harta județul natal, utilizând scara grafică.
		Consolidat	Calculează distanța reală dintre două localități reprezentate pe harta României, utilizând scara numerică.
		Avansat	Calculează distanța reală pentru un traseu dintre două capitale reprezentate pe harta Europei, utilizând scara numerică.
2.2. Aplicarea unor elemente și cunoștințe dobândite la alte discipline (științe ale naturii, istorie, științe sociale) în descrierea și explicarea realității înconjurătoare	Elevul **descrie** elemente și fenomene geografice din orizontul local și apropiat, utilizând noțiuni dobândite la alte discipline.	De bază	Localizează elemente geografice (exemple: ape, așezări omenești etc.) pe harta județului natal.
		Consolidat	Descrie fenomene geografice din orizontul local (exemplu-circuitul apei în natură), pe baza unor imagini/observații directe.
		Avansat	Aplică cunoștințe dobândite la științele naturii pentru explicarea unor fenomene geografice din orizontul local (exemplu - modificări ale vegetației în funcție de anotimp), pe baza unor imagini/observații directe.
	Elevul **aplică** cunoștințe dobândite la alte discipline pentru explicarea unor fenomene geografice din România, utilizând texte, suporturi cartografice, imagini	De bază	Localizează elemente geografice (ex. ape, zone de vegetație, orașe etc.) pe harta fizică a României/hărți tematice.
		Consolidat	Descrie fenomene geografice specifice populației României (ex. răspândirea populației), utilizând și cunoștințe de istorie, pe

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
	etc.		baza unor hărți tematice
		Avansat	Aplică cunoștințe dobândite la alte discipline (exemplu: istorie,educație civică), pentru explicarea unor fenomene demografice (ex. migrația populației), pe baza unor texte/imagini etc.
	Elevul **aplică** cunoștințe dobândite la alte discipline pentru înțelegerea unor fenomene/evenimente specifice Uniunii Europene, utilizând suporturi cartografice, imagini etc.	De bază	Localizează statele membre fondatoare ale Uniunii Europene pe harta politică a Europei.
		Consolidat	Descrie extinderea spațială a Uniunii Europene, utilizând și noțiuni dobândite la alte discipline (exemplu: educație civică).
		Avansat	Aplică cunoștințe dobândite și la educație civică pentru prezentarea obiectivelor Uniunii Europene, utilizând diferite texte/imagini/prezentări video etc.
2.3. Identificarea unor fenomene și procese cu caracter geografic din mediul înconjurător al orizontului local, al regiunii, țării și continentului	Elevul **prezintă** caracteristici ale unor fenomene și procese din orizontul local, după criterii date.	De bază	Prezintă caracteristici ale climei din orizontul local, pe baza unor texte, imagini, hărți, grafice etc.
		Consolidat	Prezintă cauze unor fenomene/procese geografice (exemplu - inundații) din orizontul local, utilizând informații/imagini din manual sau din teren.
		Avansat	Explică efectele unor fenomene/procese din orizontul local (exemplu - inundații), utilizând informații/imagini din manual sau din teren.
	Elevul **prezintă** caracteristici ale unor fenomene și procese din mediul geografic al României, după criterii date.	De bază	Prezintă caracteristici ale climei României, după un algoritm dat, pe baza unor imagini, hărți, grafice etc.
		Consolidat	Prezintă cauze ale unor fenomene/procese geografice (exemplu - cutremure) din România, utilizând informații din manual, hărți, imagini etc.
		Avansat	Explică efectele unor fenomene/procese din România (exemplu - cutremure), utilizând informații, imagini, surse mass-media etc.
	Elevul **prezintă** caracteristici ale unor fenomene și procese din mediul geografic al Europei, după criterii date.	De bază	Prezintă caracteristici ale climei Europei, după un algoritm dat, pe baza unor imagini, hărți, grafice etc.
		Consolidat	Prezintă cauze ale unor fenomene/procese geografice (exemplu - incendii de vegetație) din Europa, utilizând informații, imagini, surse

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
			mass-media etc.
		Avansat	Explică efectele unor fenomene/procese din Europa (exemplu - incendii de vegetație), utilizând informații, imagini, surse mass-media etc.
3.1. Identificarea poziției elementelor reprezentate pe hartă	Elevul **identifică** pe un plan poziția unor obiecte/elemente din orizontul local și apropiat.	De bază	Identifică poziția unor obiecte pe planul clasei, prin raportare la punctele cardinale.
		Consolidat	Identifică poziția unor obiecte/elemente pe planul școlii, prin raportare la punctele cardinale.
		Avansat	Identifică poziția unor obiecte/elemente pe planul localității, prin raportare la punctele cardinale.
	Elevul **identifică** poziția unor elemente naturale și socio-economice pe harta României, Europei sau pe planiglob.	De bază	Identifică vecinii județului natal, prin raportare la punctele cardinale, utilizând harta administrativă a României.
		Consolidat	Identifică vecinii României, prin raportare la punctele cardinale, utilizând harta politică a Europei.
		Avansat	Identifică vecinii și limitele Europei, prin raportare la punctele cardinale, utilizând planiglobul.
3.2. Utilizarea semnelor și a altor reprezentări convenționale	Elevul **utilizează** semnele convenționale din legenda unei hărți fizice, pentru precizarea caracteristicilor reliefului din județ/țară/continent.	De bază	Utilizează semnele convenționale reprezentate în legenda hărții fizice a județului, pentru caracterizarea reliefului din orizontul local.
		Consolidat	Utilizează semnele convenționale reprezentate în legenda hărții fizice a României, pentru caracterizarea reliefului.
		Avansat	Utilizează semnele convenționale reprezentate în legenda hărții fizice a Europei, pentru caracterizarea reliefului.
	Elevul **utilizează** reprezentări convenționale specifice (altitudini, limite, areale, zone de vegetație etc.) pentru explicarea unor procese/fenomene geografice.	De bază	Utilizează altitudinile reprezentate pe o hartă pentru a explica diferența de temperatură între zonele de câmpie și zonele de munte.
		Consolidat	Utilizează legenda hărții pentru a explica răspândirea populației României pe trepte de relief.
		Avansat	Utilizează reprezentări convenționale specifice pentru a explica importanța Munților Carpați/Dunării/Mării Negre în stabilirea poziției geografice a României în cadrul

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
			Europei.
3.3. Raportarea corectă a poziției unor elemente pe reprezentările cartografice	Elevul **ordonează** elemente geografice după criterii date, pe baza reprezentărilor cartografice.	De bază	Ordonează de la nord la sud/de la vest la est elemente geografice (exemplu: unități de relief, orașe etc.), pe baza hărții județului/țării/continentului.
		Consolidat	Clasifică elemente geografice în funcție de poziția acestora pe hartă (exemplu - capitale situate pe Dunăre).
		Avansat	Compară poziția geografică a două state europene, precizând regiunea din care fac parte, vecini etc., pe baza hărții politice a Europei.
	Elevul **caracterizează** elemente geografice prin raportare la poziția lor în cadrul județului, regiunii, țării, continentului, utilizând reprezentări cartografice.	De bază	Precizează poziția geografică a localității natale, analizând harta județului natal.
		Consolidat	Compară elemente geografice (exemplu - tipul de climă) din două regiuni ale Europei, prin raportare la poziția geografică a acestora
		Avansat	Caracterizează, după criterii date, o unitate majoră de relief din România, în funcție de poziția geografică în cadrul țării.
3.4. Utilizarea unor reprezentări grafice și cartografice simple	Elevul **explică** procese/fenomene geografice utilizând reprezentări grafice.	De bază	Precizează o trăsătură a reliefului din județ/țară/continent, utilizând o reprezentare grafică a ponderilor treptelor majore de relief.
		Consolidat	Caracterizează clima unei regiuni geografice din județ/țară/continent utilizând o reprezentare grafică a temperaturilor medii zilnice/anuale
		Avansat	Explică fenomene geografice (exemplu - evoluția numerică a populației din județ/țară/continent, utilizând o reprezentare grafică.
	Elevul **explică** repartiția spațială a unor elemente geografice, utilizând reprezentări cartografice.	De bază	Explică repartiția spațială a culturilor agricole din România, în funcție de relief, pe baza unui suport cartografic.
		Consolidat	Explică repartiția spațială a populației din Europa, în funcție de tipul de climă, pe baza unui text/suport cartografic
		Avansat	Explică repartiția spațială a unor elemente geografice pe glob (ex. vegetația), pe baza unui suport cartografic.
4.1. Dezvoltarea curiozității de cunoaștere a	Elevul **folosește** informații geografice și suporturi grafice/cartografice pentru	De bază	Prezintă obiective turistice din orizontul local, pe baza informațiilor geografice și a suporturilor grafice/cartografice.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
elementelor geografice caracteristice orizontului local, țării și lumii contemporane	explorarea orizontului local/al țării/al lumii contemporane.	Consolidat	Explică potențialul turistic al României pe baza informațiilor geografice și a suporturilor cartografice.
		Avansat	Folosește tehnologia digitală pentru explorarea unor elemente/fenomene geografice.
4.2. Dobândirea interesului pentru înțelegerea rolului mediului înconjurător pentru viața și activitatea societății	Elevul **demonstrează** abilitatea de realizare a corelațiilor între fenomene naturale și activitatea cotidiană.	De bază	Identifică asocieri între producerea unor fenomene naturale şi activități zilnice/cotidiene, pe baza unor materiale suport (imagini, prezentări video etc.).
		Consolidat	Explică asocieri între producerea unor fenomene naturale şi activitatea lui zilnică, pe baza unor materiale suport (imagini, prezentări video etc.).
		Avansat	Explică modul în care mediului natural reprezintă suportul vieții pe Terra, pe baza unor imagini sau suporturi grafice și cartografice.
4.3. Dezvoltarea interesului pentru cunoaşterea și înțelegerea diversității naturale și umane	Elevul **prezintă** elemente observabile referitoare la diversitatea naturală și umană.	De bază	Prezintă caracteristici ale mediului natural pe baza observațiilor directe (pe teren) sau indirecte (imagini, hărți etc.).
		Consolidat	Compară elemente naturale și/sau antropice observate directe (pe teren) sau indirect (imagini, hărți etc.), precizând asemănări și deosebiri între acestea.
		Avansat	Aplică informațiile referitoare la diversitatea naturală și umană în contexte noi (exemplu: identificarea de soluții pentru protecția mediului).

Clasa a V-a

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
CS 1.1 Utilizarea termenilor geografici în contexte diferite	Elevul clasifică termenii specifici despre Univers, identificați din texte geografice.	De bază	Identifică termeni specifici despre Univers în texte geografice
		Consolidat	Ordonează termenii specifici despre Univers în texte geografice, după criterii date
		Avansat	Clasifică termenii specifici despre Univers identificați în texte geografice noi, după criterii date
CS 1.1 Utilizarea termenilor geografici în contexte diferite	Elevul clasifică termenii specifici despre litosferă identificați din texte geografice.	De bază	Identifică termeni specifici despre litosferă în texte geografice
		Consolidat	Ordonează termenii specifici despre litosferă în texte geografice, după criterii date
		Avansat	Clasifică termenii specifici despre litosferă identificați în texte geografice noi, după criterii stabilite independent
CS 1.1 Utilizarea termenilor geografici în contexte diferite	Elevul clasifică termenii specifici despre atmosferă identificați din texte geografice.	De bază	Identifică termeni specifici despre atmosferă în texte geografice
		Consolidat	Ordonează termenii specifici despre atmosferă în texte geografice, după criterii date
		Avansat	Clasifică termenii specifici despre atmosferă identificați în texte geografice noi, după criterii stabilite independent
CS 1.1 Utilizarea termenilor geografici în contexte diferite	Elevul clasifică termenii specifici despre hidrosferă identificați din texte geografice.	De bază	Identifică termeni specifici despre hidrosferă în texte geografice
		Consolidat	Ordonează termenii specifici despre hidrosferă în texte geografice, după criterii date
		Avansat	Clasifică termenii specifici despre hidrosferă identificați în texte geografice noi, după criterii stabilite independent
CS 1.1 Utilizarea termenilor geografici în contexte diferite	Elevul clasifică termenii specifici despre biosferă identificați din texte geografice.	De bază	Identifică termeni specifici despre biosferă în texte geografice
		Consolidat	Ordonează termenii specifici despre biosferă în texte geografice, după criterii date
		Avansat	Clasifică termenii specifici despre biosferă identificați în texte geografice noi, după criterii stabilite independent
CS 1.2. Descrierea unor elemente,	Elevul prezintă caracteristici ale unor elemente şi fenomene	De bază	Identifică trăsături/caracteristici ale unor elemente geografice din Univers și de pe Terra

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
fenomene sau procese geografice observate direct sau indirect	geografice din Univers și de pe Terra reprezentate pe suporturi variate (schițe, imagini, animații video etc.)		reprezentate în imagini din manual
		Consolidat	Prezintă caracteristici ale unor fenomene geografice din Univers și de pe Terra reprezentate pe suporturi grafice noi, pe baza unui algoritm simplu
		Avansat	Prezintă caracteristici ale unor elemente și fenomene geografice din Univers și de pe Terra reprezentate pe suporturi grafice variate (schițe, imagini, animații video etc.), pe baza unei scheme logice
CS 2.1. Utilizarea tehnicilor de orientare pe hartă/teren	Elevul realizează schițe/planuri simple ale unor elemente geografice din orizontul local	De bază	Realizează schițe/planuri simple ale școlii, pe baza observațiilor directe, utilizând semne convenționale date.
		Consolidat	Realizează schițe/planuri simple ale străzii pe care locuiește, pe baza observațiilor directe, utilizând semne convenționale date și scara de proporții
		Avansat	Realizează schițe/planuri simple ale localității/cartierului în care locuiește, pe baza observațiilor directe utilizând scara de proporție, semne convenționale stabilite independent și precizate în legendă.
2.2. Relaţionarea scării de proporţie cu realitatea geografică	Elevul calculează distanţa reală dintre două repere geografice (ex. orașe etc.) reprezentate pe hartă, utilizând scara de proporţie.	De bază	Calculează distanța reală dintre două repere (ex. orașe) indicate pe hărți cu ajutorul scării grafice
		Consolidat	Calculează distanța reală dintre două repere geografice (ex. orașe, etc.) reprezentate pe hărți folosind scări numerice, realizând autonom conversia corectă a unităților de măsură.
		Avansat	Calculează distanța reală dintre două sau mai multe repere succesive (ex. trasee), reprezentate pe hărți cu scări variate (numerice, grafice sau directe)
2.2. Relaționarea scării de proporție cu realitatea geografică	Elevul compară relieful continentelor/bazinelor oceanice (de exemplu suprafață, adâncime, formă etc.) pe baza informațiilor obținute de pe hărți realizate la scări de proporție diferite	De bază	Identifică o asemănare și o deosebire privitoare la relief, între două continente/bazine oceanice, cu ajutorul unor hărți realizate la aceeași scară de proporție
		Consolidat	Pecizează două asemănări și două deosebiri referitoare la relief între două continente/bazine oceanice, pe baza unor criterii date, pe hărți realizate la scări de proporție diferite
		Avansat	Compară relieful a două continente/bazine

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
			oceanice, integrând mai multe elemente calitative și cantitative (suprafața, adâncimea, forma, distribuția și ponderea formelor de relief major), utilizând informațiile obținute de pe hărți cu scări de proporție diferite.
C.S.2.3. Citirea reprezentărilor grafice şi cartografice simple	Elevul extrage/transpune informații despre elemente geografice (de exemplu munți, fluvii, lacuri, zone de vegetație etc) reprezentate pe hartă în enunțuri orale/scrise.	De bază	Formulează enunțuri scurte despre două elemente geografice principale (ex. un munte, un fluviu) reprezentate pe o hartă fizică.
		Consolidat	Utilizează informațiile despre elemente geografice (ex. munți, fluvii, zone de vegetație) reprezentate pe o hartă fizică sau tematică, în enunțuri orale/scrise complexe.
		Avansat	Transpune informațiile obținute prin citirea mai multor tipuri de reprezentări (ex. hartă, diagramă și grafic), în enunțuri orale/scrise integrând elementele geografice într-un context cauzal/descriptiv detaliat, cu exemplificări
C.S.2.3. Citirea reprezentărilor grafice şi cartografice simple	Elevul utilizează elementele unor reprezentări grafice/cartografice (ex. legenda, scara de proporții etc.) pentru descrierea fenomene/elemente geografice (adică formarea munților de încrețire, formarea musonilor).	De bază	Identifică semnele convenționale ale unei reprezentări cartografice/grafice simple, asociindu-le elementului geografic reprezentat (ex. munți, mase de aer etc).
		Consolidat	Descrie un fenomen geografic (formarea munților de încrețire/formarea musonilor), utilizând integral semnele convenționale de pe o hartă/reprezentare grafică.
		Avansat	Explică un fenomen geografic, folosind mai multe reprezentări grafice și cartografice, la scări de proporție diferite.
C.S.2.3. Citirea reprezentărilor grafice şi cartografice simple	Elevul explică repartiţia spaţială a unor procese şi fenomene geografice (de exemplu formarea vânturilor, curenților oceanici etc.) pe baza unor materiale suport (de exemplu reprezentări cartografice)	De bază	Explică repartiția spațială a unui singur factor (ex. presiunea atmosferică) implicat în formarea unui proces geografic (ex. vânturi), identificat dintr-un material suport simplu.
		Consolidat	Explică repartiția spațială a unui proces sau fenomen geografic (formarea vânturilor/curenților oceanici) pe baza a două variabile, utilizând informații din materiale suport (hărți/grafice).
		Avansat	Explică repartiția spațială a unor procese sau fenomene geografice (formarea vânturilor/curenților oceanici), pe baza mai multor variabile, folosind diferite materiale

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
			suport (hărți/reprezentări grafice).
C.S.3.1. Descrierea unor elemente, fenomene şi procese geografice folosind noţiuni din matematică, ştiinţe şi tehnologii	Elevul descrie elemente componente ale Universului și Sistemului Solar utilizând reprezentări grafice (imagini, diagrame), tabele cu ponderi etc.	De bază	Identifică elemente componente ale Universului și Sistemului Solar pe baza unor imagini
		Consolidat	Selectează elemente componente ale Universului și Sistemului Solar, utilizând materiale suport (imagini, animații video), după criterii date
		Avansat	Descrie elemente componente ale Universului și Sistemului Solar/mișcările Pământului, utilizând materiale suport (imagini, animații video), pe baza unui algoritm dat
C.S.3.1. Descrierea unor elemente, fenomene şi procese geografice folosind noţiuni din matematică, ştiinţe şi tehnologii	Elevul descrie elemente naturale și antropice pentru orientare în spațiu terestru utilizând reprezentări grafice/cartografice (imagini, diagrame), tabele cu ponderi etc.	De bază	Identifică coordonatele geografice ale unor elemente de pe suprafața Terrei, utilizând reprezentări cartografice
		Consolidat	Precizează extinderea spațială a unor elemente geografice utilizând instrumente de orientare în teren
		Avansat	Descrie extinderea spațială a unor elemente geografice utilizând coordonate geografice, instrumente de orientare în teren, aplicații digitale
C.S.3.1. Descrierea unor elemente, fenomene şi procese geografice folosind noţiuni din matematică, ştiinţe şi tehnologii	Elevul descrie elemente ale litosferei utilizând reprezentări grafice/cartografice (imagini, diagrame), tabele cu ponderi etc.	De bază	Precizează ponderile referitoare la extinderea spațială a formelor planetare/majore de relief, pe baza unei diagrame simple
		Consolidat	Compară extinderea spațială a unor forme planetare/majore de relief pe baza unor diagrame și a reprezentărilor cartografice date
		Avansat	Descrie extinderea spațială a formelor planetare/majore de relief, utilizând tabele cu ponderi, diagrame și reprezentări cartografice noi.
C.S.3.1. Descrierea unor elemente, fenomene şi procese geografice folosind noţiuni din matematică, ştiinţe şi tehnologii	Elevul descrie extinderea spațială a unor elemente geografice (ex. zone de climă, zone biogeografice etc.) utilizând scara de proporții, reprezentări grafice (diagrame), tabele cu ponderi etc.	De bază	Identifică elemente geografice reprezentate pe hartă sau diagrame, referitoare la extinderea spațială a unor zone de climă/zone biogeografice etc., utilizând vocabular geografic adecvat integrat cu termeni din matematică și științe
		Consolidat	Compară extinderea spațială a unor zone de climă/zone biogeografice etc., corelând informații de pe hartă, diagramă, text explicativ prin utilizarea unui vocabular geografic adecvat

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
			integrat cu termeni din matematică și științe
		Avansat	Descrie fenomene și procese geografice prin relații cauză – efect, referitoare la extinderea spațială a zonelor de climă/zonelor biogeografice etc., utilizând text explicativ, hărți, diagrame, tabele, materiale video etc.
C.S.3.1. Descrierea unor elemente, fenomene şi procese geografice folosind noţiuni din matematică, ştiinţe şi tehnologii	Elevul descrie elemente ale hidrosferei utilizând materiale suport (imagini, reprezentări grafice/cartografice diagrame, materiale video etc.	De bază	Identifică elemente principale ale hidrosferei (ex. un ocean, un râu important), pe o singură reprezentare cartografică/imagine simplă.
		Consolidat	Prezintă caracteristici (ex. localizare, mărime, adâncime, formă) ale mai multor elemente ale hidrosferei (ex. un râu, un lac, o mare, un ocean) utilizând materiale suport variate (hărți, diagrame), folosind termeni geografici specifici.
		Avansat	Descrie un proces complex legat de hidrosferă (ex. circuitul apei în natură, curenții oceanici) utilizând informații din diverse materiale suport (hărți, diagrame, materiale video)
C.S.3.2. Precizarea legăturilor dintre realitatea geografică şi fenomene din domeniul ştiinţe şi tehnologii	Elevul realizează corelații între fenomene geografice (de exemplu variația temperaturii aerului etc.) și consecințele acestora asupra activităţii personale.	De bază	Identifică legătura directă între un fenomen geografic observat (ex. variația temperaturii aerului) și o consecință directă asupra activității personale (ex. alegerea vestimentației).
		Consolidat	Asociază două sau mai multe fenomene geografice (ex. variația temperaturii și prezența precipitațiilor) cu două sau mai multe consecințe asupra activităților personale planificate (ex. mijloc de transport, activități în aer liber).
		vansat	Explică impactul unui proces geografic ciclic sau complex (ex. schimbările climatice, regimul precipitațiilor) asupra alegerilor personale majore (ex. locuință, meserie, planificarea concediului), evidențiind implicațiile pe termen lung.
C.S.3.3. Descrierea diversităţii naturale a realităţii geografice realizând corelaţii cu informaţiile dobândite la alte discipline şcolare	Elevul compară spaţii geografice diferite (localitate, regiune, continent) din perspectiva diversității naturale, după criterii date.	De bază	Precizează două caracteristici ale unei regiuni/unui continent, pe baza unui text/hartă/imagine din manual.
		Consolidat	Prezintă două asemănări/două deosebiri între două regiuni/continente pe baza hărților/imaginilor din manual/alte surse mass media
		Avansat	Compară caracteristicile a două

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
			regiuni/continente reprezentate pe suporturi grafice diferite (schițe/imagini/animații video), din perspectiva diversității naturale, pe baza unei scheme logice/a unui algoritm.
C.S.4.1. Utilizarea metodelor simple de investigare	Elevul prezintă caracteristicile unor elemente geografice (de ex: continent, bazin oceanic, formă majoră de relief, zonă de climă, zonă biogeografice etc.) pe baza informațiilor obținute din observarea indirectă (de exemplu materiale grafice/cartografice, imagini etc.) sau din observarea directă (pe teren)	De bază	Precizează două caracteristici ale unui element geografic (de ex: un continent, un ocean, o formă majoră de relief etc.), extrase dintr-o singură sursă de informare indirectă sau directă (de ex: un text, o imagine simplă, o hartă etc).
		Consolidat	Caracterizează un element geografic (de ex: continent, bazin oceanic, formă majoră de relief, zonă de climă, zonă biogeografice etc.), utilizând informații corelate din două surse diferite (de ex: text și hartă), pe baza unui algoritm dat.
		Avansat	Prezintă caracteristicile unor elemente geografice din orizontul local, identificate prin observare directă (pe teren), pe baza unor scheme logice și a unor materiale suport.
C.S.4.1. Utilizarea metodelor simple de investigare	Elevul utilizează informaţiile geografice referitoare la diferite fenomene/procese geografice, în contexte noi (explicarea unor aspecte ale realității înconjurătoare)	De bază	Identifică un fenomen geografic (ex.alunecare de teren) dintr-o situație nouă (ex. imagine), asociindu-l cu informația geografică de bază.
		Consolidat	Explică un aspect al realității înconjurătoare dintr-un context nou (ex. o alunecare de teren) pe baza informațiilor geografice referitoare la fenomene/procese interdependente (ex. ploi abundente, argilă, pantă etc.).
		Avansat	Propune o soluție pentru o situație-problemă din realitatea înconjurătoare (ex. inundațiile anuale etc.) prin descoperirea legăturilor simple (cauză-efect).
C.S.4.2. Ordonarea elementelor geografice după anumite criterii	Elevul organizează elementele geografice (planete/continente/forme de relief majore/fluvii/lacuri etc.), reprezentate în materiale suport diferite	De bază	Identifică elementele geografice (planete/continente/forme de relief majore/fluvii/lacuri etc.) reprezentate în imagini din manual/alta sursă.
		Consolidat	Clasifică elementele geografice (planete/continente/forme de relief majore/fluvii/lacuri etc.) după criterii date, pe baza unui text, a hărților și imaginilor din manual/alte surse mass media
		Avansat	Compară elementele geografice

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
			(planete/continente/forme de relief majore/fluvii/lacuri etc.), după un algoritm, pe baza unui text, a hărților și imaginilor din manual/alte surse mass media
C.S.4.2. Ordonarea elementelor geografice după anumite criterii	Elevul structurează elemente geografice (de exemplu geosferele terestre etc.) pe baza unei scheme logice.	De bază	Grupează elemente geografice date (ex. roci) pe baza unei caracteristici (ex. mod de formare).
		Consolidat	Ordonează elemente geografice date (ex. structura internă a Pământului, structura atmosferei) pe baza unei scheme logice.
		Avansat	Prezintă structura principalelor elemente geografice (ex. geosferele) într-o schemă logică pentru ilustrarea relației spațiale/ordinea ierarhică.
C.S.4.3. Aplicarea cunoştinţelor şi a abilităţilor dobândite în contexte noi/situaţii reale de viaţă	Elevul demonstrează corelaţia dintre succesiunea unor fenomene naturale şi succesiunea activităţilor cotidiene/personale, pe baza unor suporturi geografice (schițe, hărți, materiale video etc.)	De bază	Identifică elemente principale ale hidrosferei (ex. un ocean, un râu important), pe o singură reprezentare cartografică/imagine simplă.
		Consolidat	Prezintă caracteristici (ex. localizare, mărime, adâncime, formă) ale mai multor elemente ale hidrosferei (ex. un râu, un lac, o mare, un ocean) utilizând materiale suport variate (hărți, diagrame), folosind termeni geografici specifici.
		Avansat	Descrie un proces complex legat de hidrosferă (ex. circuitul apei în natură, curenții oceanici) utilizând informații din diverse materiale suport (hărți, diagrame, materiale video)
C.S.4.3. Aplicarea cunoştinţelor şi a abilităţilor dobândite în contexte noi/situaţii reale de viaţă	Elevul construiește planul sălii de clasă/camerei personale/locuinței/străzii pe care locuiește, pe baza observațiilor directe, utilizând semne convenționale date.	De bază	Desenează planul unei săli/camere, reprezentând cel mult trei obiecte (ex. ușă, fereastră, bancă) și folosind semne convenționale date.
		Consolidat	Construiește planul unui spațiu mai extins (ex. curtea școlii/locuința), respectând proporțiile dintre elemente și semnele convenționale.
		Avansat	Elaborează planul străzii pe care locuiește/școlii la o scară de proporție dată (ex. 1:100), utilizând semne convenționale și orientând planul în raport cu punctele cardinale.

Clasa a VI-a

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
CS1.1.Precizarea prin cuvinte proprii a sensului termenilor geografici.	Elevul prezintă prin cuvinte proprii caracteristicile elementelor observate pe suporturi variate (schițe, harți, imagini, animații video).	De bază	Identifică principalele elemente componente ale Hărții politice pe suporturi variate.
		Consolidat	Selectează termenii specifici despre Harta politică în texte geografice, după criterii date
		Avansat	Utilizează limbaj geografic adecvat despre cunoașterea Terrei și Harta politică, respectând criteriile date (ex. localizare, formă, dimensiune, relații între elemente etc.)
CS1.1.Precizarea prin cuvinte proprii a sensului termenilor geografici.	Elevul explică procese şi fenomene socio-economice identificate în surse variate (manual, harți, imagini, animații video)	De bază	Numește corect procese sau fenomene socio - economice prezentate în surse variate (manual, hărți, imagini)
		Consolidat	Descrie fenomene socio-economice din surse variate, indicând cauze sau efecte
		Avansat	Explică procese sau fenomene socio-economice, corelând informații din surse diferite (harta, text, date statistice etc.)
CS1.1.Precizarea prin cuvinte proprii a sensului termenilor geografici.	Elevul prezintă fenomene și procese geografice din mediul natural al Europei, după criterii date	De bază	Numește fenomene sau procese geografice din mediul natural al Europei (ex. vulcani, munți, fluvii, climă etc.)
		Consolidat	Prezintă fenomene sau procese geografice naturale (relief, climă,ape, vegetație) respectând parțial criteriile date (localizare, caracteristici generale)
		Avansat	Prezintă integrat și argumentat fenomenele și procesele naturale, conform criteriilor date, utilizând informații din surse variate (hărți, grafice, imagini, texte)
CS1.1.Precizarea prin cuvinte proprii a sensului termenilor geografici.	Elevul prezintă fenomene/procese geografice din mediul antropic al Europei, după criterii date	De bază	Numește elemente referitoare la populația sau așezările umane ale Europei (ex. state, capitale, regiuni dens populate)
		Consolidat	Prezintă date sau exemple despre populația și așezările umane ale Europei, conform unor criterii simple (ex. distribuție, tipuri, cauze generale)
		Avansat	Selectează informații din surse variate (hărți, diagrame, texte) pentru a prezenta structurat fenomene și procese legate de populație și așezări, conform criteriilor date

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
CS.1.2. Descrierea relaţiilor dintre elementele şi fenomenele geografice utilizând termeni specifici	Elevul descrie relațiile dintre elementele componente ale mediului natural (relief, climă etc.) și componentele antropice (populație, așezări omenești, activități umane), utilizând termeni geografici specifici și exemple concrete.	De bază	Recunoaște relații simple între elementele mediului geografic
		Consolidat	Descrie relații directe între două sau mai multe elemente ale mediului (exemple: relief, climă - populație, așezări omenești; ape-așezări omenești), după criterii date
		Avansat	Explică procese sau fenomene socio-economice, corelând informațiile din surse diferite (harta, text, date statistice)
2.1. Poziționarea elementelor geografice pe reprezentări cartografice	Elevul localizează elemente geografice (naturale și antropice) pe hărți de diferite tipuri, utilizând repere spațiale, orientarea și simbolurile cartografice specifice	De bază	Identifică pe Harta fizică și Harta politică a lumii elemente geografice majore (de exemplu: continente, oceane, țări etc)
		Consolidat	Localizează elemente geografice, pe diverse suporturi cartografice, utilizând repere clare (puncte cardinale, vecinătăți, coordonate geografice)
		Avansat	Localizează elemente geografice complexe pe diverse suporturi cartografice, folosind coordonate geografice, scara de proporție și repere spațiale multiple
2.2. Ordonarea spațială și/ sau cronologică a elementelor, fenomenelor și proceselor geografice după criterii date	Elevul ordonează fenomenele și procesele geografice cu referire la cunoașterea Terrei și Harta politică a lumii, în funcție de succesiunea lor temporală sau distribuția spațială, folosind repere clare și relații cauzale simple.	De bază	Aranjează în ordine simplă 2-3 fenomene sau procese geografice cu privire la cunoașterea Terrei și Harta politică a lumii
		Consolidat	Ordonează fenomene și procese geografice cu referire la cunoașterea Terrei și Harta politică a lumii pe baza unor criterii date
		Avansat	Integrează într-o ordine coerentă fenomene și procese geografice complexe, cu privire la cunoașterea Terrei și Harta politică a lumii, justificând relațiile dintre ele
2.2. Ordonarea spațială și/ sau cronologică a elementelor, fenomenelor și proceselor geografice după criterii date	Elevul ordonează fenomenele si procesele geografice cu referire la cunoașterea Europei - elemente de geografie fizică, în funcție de succesiunea lor temporală sau distribuția spațială	De bază	Aranjează în ordine simplă 2-3 fenomene sau procese geografice cu privire la caracteristicile fizico-geografice ale Europei
		Consolidat	Ordonează fenomene și procese geografice cu referire la cunoașterea elementelor de geografie fizică ale Europei, pe baza unor criterii date
		Avansat	Integrează într-o ordine coerentă fenomene și procese geografice complexe, cu referire la Europa - elemente de geografie fizică, justificând relațiile dintre ele
2.2. Ordonarea	Elevul ordonează fenomenele	De bază	Selectează fenomene și procese specifice

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
spațială și/ sau cronologică a elementelor, fenomenelor și proceselor geografice după criterii date	si procesele geografice cu referire la cunoașterea Europei - oameni și locuri, în funcție de succesiunea lor temporală sau distribuția spațială		geografiei umane, pe baza unui text
		Consolidat	Ordonează fenomene și procese specifice geografiei umane, pe baza unor criterii date
		Avansat	Integrează într-o ordine coerentă fenomene și procese complexe, specifice geografiei umane, justificând relațiile dintre ele
2.3. Utilizarea informațiilor oferite de suporturile cartografice, grafice și alte materiale vizuale în contexte/situații diferite	Elevul interpretează informațiile geografice cu privire la cunoașterea Terrei și Harta politică a lumii, prezentate pe suporturi diferite, utilizându-le în explicații și aplicații geografice	De bază	Identifică elemente geografice pe diferite suporturi grafice/cartografice, cu privire la cunoașterea Terrei și Harta politică a lumii
		Consolidat	Clasifică informații din diverse materiale vizuale, cu privire la cunoașterea Terrei și Harta politică a lumii, după criterii date
		Avansat	Utilizează informații geografice din suporturi cartografice și materiale vizuale diverse, identificând relații cauzale, cu privire la cunoașterea Terrei și Harta politică a lumii
2.3. Utilizarea informațiilor oferite de suporturile cartografice, grafice și alte materiale vizuale în contexte/situații diferite	Elevul interpretează informațiile geografice cu privire la antroposferă, prezentate pe suporturi diferite, utilizându-le în explicații și aplicații geografice	De bază	Identifică elemente geografice pe diferite suporturi grafice/cartografice, cu privire la antroposferă
		Consolidat	Clasifică informații din diverse materiale vizuale, cu privire la antroposferă, după criterii date
		Avansat	Utilizează informații geografice din suporturi cartografice și materiale vizuale diverse, identificând relații cauzale, cu privire la cunoașterea antroposferei
2.3. Utilizarea informațiilor oferite de suporturile cartografice, grafice și alte materiale vizuale în contexte/situații diferite	Elevul interpretează informațiile geografice cu privire la mediul natural al Europei, prezentate pe suporturi diferite, utilizându-le în explicații și aplicații geografice	De bază	Identifică elementele geografice reprezentate pe suporturi grafice/cartografice, cu privire la mediul natural al Europei
		Consolidat	Clasifică informații din diverse materiale vizuale, cu privire la mediul natural al Europei, după criterii date
		Avansat	Utilizează informații geografice din suporturi cartografice și materiale vizuale diverse, identificând relații cauzale, cu privire la mediul natural al Europei
2.3. Utilizarea informațiilor oferite de suporturile	Elevul interpretează informațiile geografice cu privire la Europa- elemente de geografie umană, prezentate	De bază	Identifică elementele geografice reprezentate pe suporturi grafice/cartografice, cu privire la Europa- elemente de geografie umană
		Consolidat	Clasifică informații din diverse materiale

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
cartografice, grafice şi alte materiale vizuale în contexte/situații diferite	suporturi variate, utilizându-le în explicații și aplicații geografice		vizuale, cu privire la Europa - oameni și locuri, după criterii date
		Avansat	Utilizează informații geografice din suporturi cartografice și materiale vizuale diverse, identificând relații cauzale, cu privire la Europa - geografie umană
CS.3.1. Utilizarea informaţiilor cu caracter geografic obţinute cu ajutorul instrumentelor TIC/GIS şi al elementelor din matematică şi ştiinţe	Elevul utilizează informațiile geografice obținute cu ajutorul instrumentelor TIC/GIS și al elementelor din matematică şi ştiinţe, pentru analizarea și interpretarea fenomenelor și proceselor geografice, cu referire la cunoașterea Terrei și la Harta politică a lumii	De bază	Localizează elemente geografice folosind TIC/GIS și procedee matematice cu referire la cunoașterea Terrei și Harta politică a lumii
		Consolidat	Selectează informații folosind TIC/GIS și procedee matematice cu referire la cunoașterea Terrei și Harta politică a lumii
		Avansat	Demonstrează relații cauzale sau spațiale utilizând date obținute cu instrumente TIC/GIS și elemente din matematică şi ştiinţe, cu referire la cunoașterea Terrei și Harta politică a lumii
CS.3.1. Utilizarea informaţiilor cu caracter geografic obţinute cu ajutorul instrumentelor TIC/GIS şi al elementelor din matematică şi ştiinţe	Elevul utilizează informațiile geografice obținute cu ajutorul instrumentelor TIC/GIS și al elementelor din matematică şi ştiinţe, pentru analizarea și interpretarea fenomenelor și proceselor geografice, cu referire la cunoașterea antroposferei	De bază	Localizează elemente geografice folosind TIC/GIS și procedee matematice cu referire la cunoașterea antroposferei
		Consolidat	Selectează informații folosind TIC/GIS și procedee matematice cu referire la cunoașterea antroposferei
		Avansat	Demonstrează relații cauzale sau spațiale utilizând date obținute cu instrumente TIC/GIS și formule matematice adecvate, cu referire la antroposfera
CS.3.1. Utilizarea informaţiilor cu caracter geografic obţinute cu ajutorul instrumentelor TIC/GIS şi al elementelor din matematică şi ştiinţe	Elevul utilizează informațiile geografice obținute cu ajutorul instrumentelor TIC/GIS și al elementelor din matematică şi ştiinţe, pentru analizarea și interpretarea fenomenelor și proceselor geografice, cu referire la cunoașterea mediului natural al Europei	De bază	Localizează elemente geografice folosind TIC/GIS și procedee matematice cu referire la cunoașterea mediului natural al Europei
		Consolidat	Selectează informații folosind TIC/GIS și procedee matematice cu referire la cunoașterea mediului natural al Europei
		Avansat	Demonstrează relații cauzale sau spațiale utilizând date obținute cu instrumente TIC/GIS și formule matematice adecvate, cu referire la mediul natural al Europei
CS.3.1. Utilizarea informaţiilor cu caracter geografic obţinute cu ajutorul	Elevul utilizează informațiile geografice obținute cu ajutorul instrumentelor TIC/GIS și al elementelor din matematică şi ştiinţe, pentru analizarea și	De bază	Localizează elemente geografice folosind TIC/GIS și procedee matematice cu referire la cunoașterea elementelor de geografie umană ale Europei
		Consolidat	Selectează informații folosind TIC/GIS și

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
instrumentelor TIC/GIS şi al elementelor din matematică şi ştiinţe	interpretarea fenomenelor și proceselor geografice, cu referire la Europa - elemente de geografie umană		procedee matematice cu referire la Europa-elemente de geografie umană
		Avansat	Demonstrează relații cauzale sau spațiale utilizând date obținute cu instrumente TIC/GIS și formule matematice adecvate, cu referire la elemente de geografie umană ale Europei
CS.3.2. Prezentare a caracteristicilor elementelor, fenomenelor şi proceselor geografice prin utilizarea instrumentelor TIC/GIS	Elevul elaborează prezentări ale caracteristicilor unor fenomene și procese geografice cu referire la cunoașterea Terrei și la Harta politică a lumii, utilizând instrumente TIC/GIS	De bază	Identifică elemente și fenomene geografice pe hărți digitale sau aplicații GIS simple cu referire la cunoașterea Terrei și la Harta politică a lumii
		Consolidat	Realizează reprezentări grafice și cartografice digitale pentru explicarea unor fenomene și procese geografice cu referire la cunoașterea Terrei și Harta politică a lumii
		Avansat	Elaborează o prezentare a unor fenomene și procese geografice, cu referire la cunoașterea Terrei și la Harta politică a lumii cu ajutorul instrumentelor TIC/GIS, pentru a explica
CS.3.2. Prezentarea caracteristicilor elementelor, fenomenelor şi proceselor geografice prin utilizarea instrumentelor TIC/GIS	Elevul elaborează prezentări ale caracteristicilor unor fenomene și procese geografice cu referire la cunoașterea antroposferei, utilizând instrumente TIC/GIS	De bază	Identifică elemente și fenomene geografice pe hărți digitale sau aplicații GIS simple cu referire la antroposfera
		Consolidat	Realizează reprezentări grafice și cartografice digitale pentru explicarea unor fenomene și procese geografice cu referire la antroposfera
		Avansat	Elaborează o prezentare digitală, pe baza datelor GIS, pentru a explica fenomene și procese geografice cu referire la antroposfera
CS.3.2. Prezentare a caracteristicilor elementelor, fenomenelor şi proceselor geografice prin utilizarea instrumentelor TIC/GIS	Elevul elaborează prezentări ale caracteristicilor unor fenomene și procese geografice, cu referire la mediul natural al Europei, utilizând instrumente TIC/GIS	De bază	Identifică elemente și fenomene geografice pe hărți digitale sau aplicații GIS simple cu referire la mediul natural al Europei
		Consolidat	Realizează reprezentări grafice și cartografice digitale pentru explicarea unor fenomene și procese geografice cu referire la mediul natural al Europei
		Avansat	Elaborează o prezentare digitală, pe baza datelor GIS, pentru a explica fenomene și procese geografice cu referire la mediul natural al Europei
CS.3.2. Prezentare a caracteristicilor	Elevul elaborează prezentări ale caracteristicilor unor fenomene și procese geografice	De bază	Identifică elemente și fenomene geografice pe hărți digitale sau aplicații GIS simple cu referire la elementele de geografie umană ale Europei

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
elementelor, fenomenelor şi proceselor geografice prin utilizarea instrumentelor TIC/GIS	cu referire la Europa - elemente de geografie umana, utilizând instrumente TIC/GIS	Consolidat	Realizează reprezentări grafice și cartografice digitale pentru explicarea unor fenomene și procese geografice cu referire la elementele de geografie umană ale Europei
		Avansat	Elaborează o prezentare digitală, pe baza datelor GIS, pentru a explica fenomene și procese geografice cu referire la mediul antropic al Europei
3.3. Prezentarea diversităţii naturale, umane şi culturale realizând corelaţii interdisciplinare	Elevul argumentează diversitatea naturală, umană și culturală, stabilind legături între aceste dimensiuni și utilizând informații și concepte din diferite domenii	De bază	Identifică elemente ale diversității naturale (de exemplu: relief, climă, ape, vegetație) și umane (de exemplu: rase, vârstă, sex, medii de locuire etc.), reprezentate pe diferite suporturi geografice
		Consolidat	Intrepretează diversitatea naturală, umană și culturală, pe baza unor surse variate (cartografice, istorice, statistice multimedia), evidențiind conexiuni dintre domenii
		Avansat	Realizează produse proprii (eseu, poster, prezentare, hartă tematică etc.) integrând coerent informații din geografie și alte discipline, cu privire la Europa
CS .3.4.Descrierea patrimoniului local, naţional, european şi mondial utilizând diverse surse	Elevul descrie elemente ale patrimoniului local/național/european/mondial, folosind surse variate (de exemplu: cartografice, texte, date statistice, imagini etc.) cu scopul evidențierii importanței acestora pentru societate	De bază	Recunoaşte exemple de patrimoniu din spațiul local/național/european/mondial, pe baza unor surse variate
		Consolidat	Compară exemple de patrimoniu din spații diferite (local vs. național, național vs.european), pe baza unor surse variate
		Avansat	Realizează descrierea unui obiectiv de patrimoniu local/național/european/mondial utilizând informații din diferite surse
CS.4.1. Construirea unui demers investigativ dirijat	Elevul elaborează un demers investigativ dirijat pentru analizarea unui element/fenomen/proces geografic, utilizând surse validate și instrumente adecvate	De bază	Formulează concluzii simple despre elemente/fenomene/procese geografice utilizând surse validate și instrumente adecvate
		Consolidat	Prezintă organizat rezultatele analizei unui element/fenomen/proces geografic (tabel, text, schemă logică), respectând algoritmul unei investigații și utilizând surse validate și instrumente adecvate
		Avansat	Elaborează o prezentare (de exemplu poster, hartă conceptuală etc.) a rezultatelor analizei unui element/fenomen/proces geografic pe baza

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
			unui algoritm dat, utilizând surse validate și instrumente adecvate
C.S. 4.2. Caracterizarea elementelor, fenomenelor şi proceselor după un algoritm dat	Elevul caracterizează elemente, fenomene și procese geografice pe baza unui algoritm dat, utilizând informații validate	De bază	Identifică caracteristici ale unui element, fenomen sau proces geografic, pe baza unui algoritm dat, utilizând informații din surse validate
		Consolidat	Utilizează fiecare etapă a algoritmului (definire, localizare, descriere, analiză, interpretare etc.), selectând date conforme cu cerința din surse validate
		Avansat	Prezintă o caracterizare conform algoritmului dat, oferind concluzii, utilizând surse validate
C.S. 4.3. Compararea elementelor, fenomenelor şi proceselor după caracteristicile geografice	Elevul compară elemente/fenomene/ procese geografice pe baza caracteristicilor lor specifice, identificând asemănări, deosebiri și relații relevante	De bază	Identifică asemănări și deosebiri între elemente/procese/fenomene geografice pe baza unui text/hartă/imagine din manual
		Consolidat	Selectează informații relevante din surse diferite, în scopul organizării lor într-un tabel comparativ sau schemă logică
		Avansat	Prezintă asemănări și deosebiri între elemente/procese/fenomene geografice, pe baza informațiilor obținute din surse variate (manual, hărți/imagini din manual/alte surse mass media)

Clasa a VII-a

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
CS.1.1. Precizarea, în cuvinte proprii, a sensului termenilor geografici identificaţi în contexte diferite	Elevul prezintă caracteristici ale elementelor fizico-geografice observate pe suporturi variate (de exemplu: schițe, hărți, imagini, animații video) cu privire la continentele extraeuropene	De bază	Identifică elemente fizico -geografice ale continentelor extraeuropene pe suporturi variate
		Consolidat	Selectează termeni specifici cu privire la continentele extraeuropene în texte geografice, după criterii date
		Avansat	Prezintă caracteristici ale continentelor extraeuropene, utilizând un limbaj geografic adecvat, pe baza unor criterii date (ex. localizare, tipuri de relief, relații între diverse elemente fizico-geografice etc.)
CS.1.1. Precizarea, în cuvinte proprii, a sensului termenilor geografici identificaţi în contexte diferite	Elevul prezintă, prin cuvinte proprii, caracteristici ale elementelor de geografie umană și economică observate pe suporturi variate (de exemplu: schițe, hărți, imagini, animații video) cu privire la continentele extraeuropene	De bază	Identifică elemente de geografie umană și economică ale continentelor extraeuropene pe suporturi variate (de exemplu: manual, hărți, tabele cu date statistice, imagini etc.)
		Consolidat	Selectează termeni specifici de geografie umană cu privire la continentele extraeuropene în texte geografice, după criterii date
		Avansat	Prezintă caracteristici ale continentelor extraeuropene, utilizând un limbaj geografic adecvat, pe baza unor criterii date (ex. localizare, elemente de diversitate umană, specific demografic și economic etc.)
CS.1.1. Precizarea, în cuvinte proprii, a sensului termenilor geografici identificaţi în contexte diferite	Elevul prezintă, prin cuvinte proprii, componente ale mediului, cauze și consecințe determinate de schimbările globale ale mediului în lumea contemporană, identificate în surse variate	De bază	Identifică termeni referitori la componente ale mediului înconjurător, din surse variate (de exemplu: imagini, filme documentare, animații, texte geografice etc.)
		Consolidat	Selectează termeni specifici geografiei mediului, din surse variate (de exemplu: imagini, filme documentare, animații, texte geografice etc.) , după criterii date
		Avansat	Utilizează limbaj geografic pentru explicarea unor probleme de mediu, pe baza unor criterii date (ex. relația dintre componentele mediului înconjurător, schimbările mediului specifice continentelor extraeuropene etc.)
CS.1.2. Elaborarea unui text pe o temă geografică dată,	Elevul elaborează texte geografice pe o temă dată, utilizând diferiți termeni	De bază	Redactează un text geografic simplu pentru o temă dată (ex. climatul musonic, riftul est - african etc.), pe baza unor surse variate

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
utilizând termeni daţi	specifici	Consolidat	Compară specificul geografic al unor spații extraeuropene pe baza unor criterii date
		Avansat	Elaborează un text geografic structurat, pe o temă dată, pornind de la termeni specifici ofertați
CS.2.1. Localizarea elementelor geografice pe reprezentări cartografice	Elevul localizează elemente geografice pe diferite suporturi cartografice, utilizând repere spațiale și semne convenționale specifice	De bază	Identifică elemente geografice (de exemplu: coordonate geografice, unități de relief, rețea hidrografică, state, orașe etc.), pe hărțile continentelor extraeuropene
		Consolidat	Localizează elemente geografice pe diverse suporturi cartografice pe baza unor criterii date (de exemplu: altitudine, adâncime, puncte cardinale, vecinătăți etc.)
		Avansat	Localizează fenomene geografice (de exemplu: fenomene climatice, vulcanism etc.), pe diverse suporturi cartografice, folosind repere spațiale complexe (de exemplu: coordonate geografice, scara de proporție etc.)
CS.2.2. Interpretarea fenomenelor şi proceselor geografice pe baza reprezentărilor grafice şi cartografice	Elevul interpretează fenomene și procese geografice pe baza unor reprezentări grafice și cartografice	De bază	Identifică fenomene și procese geografice reprezentate pe suporturi grafice și cartografice (de exemplu: vulcanismul, seismicitatea/ dinamica scoarței terestre etc.)
		Consolidat	Asociază fenomene și procese geografice cu efecte ale acestora asupra mediului geografic, pe baza unor suporturi geografice
		Avansat	Explică fenomene și procese geografice cu impact asupra evoluției mediului geografic al continentelor extraeuropene, pe baza unor imagini/filme documentare.
CS.2.3. Corelarea elementelor şi fenomenelor geografice date prin raportare la suporturi grafice şi cartografice	Elevul corelează elemente și fenomene geografice prin raportare la suporturi grafice și cartografice, pentru explicarea specificului geografic al continentelor extraeuropene	De bază	Precizează fenomene și procese geografice reprezentate pe suporturi grafice și cartografice specifice continentelor extraeuropene
		Consolidat	Compară fenomene și procese geografice reprezentate pe suporturi grafice/cartografice diferite, pentru explicarea extinderii lor spațiale
		Avansat	Explică modul de manifestare a unor procese/fenomene geografice, prin raportarea la surse diferite
CS.3.1. Ierarhizarea elementelor cu	Elevul ierarhizează elemente geografice cu ajutorul instrumentelor TIC/GIS și al	De bază	Localizează elemente geografice folosind TIC/GIS şi elemente din matematică și științe, specifice continentelor extraeuropene

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
caracter geografic cu ajutorul instrumentelor TIC/GIS şi al elementelor din matematică şi ştiinţe	elementelor din matematică şi ştiinţe, pentru prezentarea specificului continentelor extraeuropene	Consolidat	Selectează elemente geografice pe baza unor criterii date folosind TIC/GIS și elemente din matematică și științe, cu referire la specificul continentelor extraeuropene
		Avansat	Ierarhizează elemente geografice, după criterii date, utilizând date obținute cu instrumente TIC/GIS și elemente de matematică și științe, cu referire la specificul continentelor extraeuropene
CS.3.2. Realizarea proiectelor/studiilor de caz utilizând instrumente TIC/GIS	Elevul realizează proiecte/studii de caz utilizând instrumente TIC /GIS	De bază	Selectează informații relevante pentru realizarea unui proiect/studiu de caz pe o temă dată, utilizând instumente TIC/GIS
		Consolidat	Organizează informații geografice, obținute din surse diverse, utilizând instumente TIC/GIS, pentru elaborarea unui proiect/studiu de caz pe o temă dată
		Avansat	Elaborează un proiect/studiu de caz, pe o temă dată, utilizând instumente TIC/GIS, pe baza unui algoritm dat
CS.3.3. Explicarea diversităţii naturale, umane şi culturale a realităţii geografice realizând corelaţii interdisciplinare	Elevul explică diversitatea naturală, umană și culturală a realității geografice realizând corelații interdisciplinare	De bază	Precizează elemente ale diversității geografice, folosind surse variate și corelații interdisciplinare
		Consolidat	Descrie elemente geografice, realizând corelații interdisciplinare, pentru evidențierea diversității caracteristicilor continentelor extraeuropene
		Avansat	Argumentează diversitatea geografică, utilizând corelații interdisciplinare, prin raportare la diferite surse de informare
CS.3.4. Prezentarea patrimoniului mondial utilizând diverse surse	Elevul prezintă elemente ale patrimoniului mondial, folosind surse variate, cu scopul evidențierii importanței acestora pentru societate	De bază	Identifică elemente ale patrimoniului mondial, pe baza unor surse variate
		Consolidat	Clasifică elemente ale patrimoniului mondial, după criterii date, utilizând informații din diferite surse
		Avansat	Compară elemente ale patrimoniului mondial, pe baza unui algoritm dat, folosind surse variate de informare
CS.4.1. Utilizarea unor metode de investigare	Elevii utilizează metode de investigare, pentru explicarea unor procese și fenomene geografice	De bază	Identifică probleme specifice continentelor extraeuropene, pe baza observațiilor indirecte (filme documentare, imagini satelitare etc.)
		Consolidat	Aplică o metodă de investigare (observare, analizarea suporturilor cartografice etc.), pentru descrierea unor probleme identificate cu referire

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
			la continentele extraeuropene
		Avansat	Formulează concluzii argumentate pe baza informațiilor rezultate din investigarea problemelor identificate, cu referire la continentele extraeuropene
CS.4.2. Ierarhizarea unor elemente, fenomene și procese după caracteristicile lor geografice	Elevul ierarhizează elemente, fenomene și procese geografice, după criterii date, pe baza analizării unor suporturi geografice variate	De bază	Selectează elemente, fenomene, procesele geografice, pe baza unui algoritm dat, utilizând suporturi geografice variate
		Consolidat	Compară elemente, procese și fenomene geografice, pe baza unor texte/suporturi grafice și cartografice/date statistice
		Avansat	Ierarhizează elemente, fenomene și procese geografice, după un algoritm dat, pe baza unor suporturi geografice variate
CS.4.3. Explicarea relaţiilor între grupuri de elemente, fenomene şi procese ale mediului geografic	Elevul explică relații dintre elemente, fenomene și procese geografice specifice continentelor extraeuropene, pentru evidențierea specificului acestora	De bază	Precizează relații dintre grupuri de elemente/fenomene și procese ale mediului geografic pe baza unor surse variate, inclusiv digitale
		Consolidat	Descrie elemente/fenomene și procese geografice pe baza unor surse variate, inclusiv digitale
		Avansat	Explică relații dintre grupuri de elemente/fenomene și procese ale mediului geografic, pe baza unor produse proprii (de exemplu: poster, eseu structurat etc.), utilizând instrumente digitale
CS.4.4. Identificarea soluţiilor de protecţie a mediului geografic	Elevul identifică soluții de protecție a mediului geografic, pe baza analizării unor probleme ale lumii contemporane	De bază	Precizează probleme ale lumii contemporane, referitoare la mediul geografic, pe baza unor surse diferite
		Consolidat	Descrie probleme ale lumii contemporane, referitoare la mediul geografic, pe baza unui algoritm dat, în vederea identificării de soluții
		Avansat	Prezintă soluții pentru protecția mediului geografic, pe baza unor suporturi geografice, utilizând instrumente digitale

Clasa a VIII-a

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
CS.1.1. Utilizarea limbajului specific în explicarea unor elemente, fenomene şi structuri geografice	Elevul explică elemente, fenomene și structuri geografice specifice cadrului natural al României, precum și interdependența dintre ele, folosind termeni specifici	De bază	Selectează factori care contribuie la apariția unor elemente, fenomene și structuri geografice, dintr-o listă dată/dintr-un text
		Consolidat	Descrie o relație de interdependență între două componente geografice (elemente, fenomene sau structuri), utilizând termeni specifici, pe baza unei imagini/a unui text
		Avansat	Explică relații directe de interdependență (de exemplu: poziția geografică și climă, relief și climă, climă și vegetație etc.) între elemente, fenomene și structuri din cadrul natural al României, utilizând termeni specifici
CS.1.1. Utilizarea limbajului specific în explicarea unor elemente, fenomene şi structuri geografice	Elevul explică elemente, fenomene și structuri geografice specifice geografiei umane a României, precum și interdependența dintre ele, folosind termeni specifici	De bază	Identifică elemente, fenomene și structuri geografice specifice geografiei umane a României, într-un text dat
		Consolidat	Descrie o relație de interdependență între două componente geografice (elemente, fenomene sau structuri), utilizând termeni specifici, pe baza unei imagini/a unei reprezentări grafice/a unui text
		Avansat	Explică relații de interdependență între elemente, fenomene și structuri din cadrul natural și antropic al României (de exemplu: relief și așezări umane, relief și căi de comunicație etc.), utilizând termeni specifici
CS.1.1. Utilizarea limbajului specific în explicarea unor elemente, fenomene şi structuri geografice	Elevul explică producerea unui fenomen geografic natural (de exemplu: alunecări de teren, cutremure, secete, inundații etc.) folosind limbajul geografic, pe baza unor suporturi geografice	De bază	Identifică o cauză și o consecință a unui fenomen geografic, folosind texte diferite
		Consolidat	Prezintă caracteristici ale unor fenomene geografice, după un criteriu dat, utilizând termeni specifici
		Avansat	Explică producerea unui fenomen sau proces geografic, utilizând termeni specifici, pe baza unor suporturi geografice
CS.1.1. Utilizarea limbajului specific în explicarea unor elemente, fenomene şi	Elevul explică producerea unui fenomen geografic specific geografiei umane a României (de exemplu: îmbătrânirea demografică, migrațiile etc.)	De bază	Identifică o cauză și o consecință a unui fenomen geografic, pe baza unor texte/filme
		Consolidat	Prezintă caracteristici ale unor fenomene geografice, după un criteriu dat, utilizând termeni specifici geografiei umane a României

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
structuri geografice	folosind limbajul geografic, pe baza unor suporturi geografice	Avansat	Explică producerea unui fenomen sau proces geografic, utilizând termeni specifici geografiei umane a României, pe baza unor suporturi geografice
CS.1.2. Prezentarea structurată a informației geografice	Elevul organizează informații specifice, din surse diferite, privind elemente, fenomene/procese geografice, după criterii date (de exemplu: relief, altitudini, suprafețe, densitatea populației etc.)	De bază	Ordonează informații specifice referitoare la un element geografic (de exemplu: o unitate de relief, o regiune, un județ, un oraș etc.), după un criteriu dat
		Consolidat	Compară elemente de bază, observate direct sau indirect (de exemplu: tipuri de relief, climă, așezări umane) după un algoritm dat, utilizând reprezentări cartografice/grafice
		Avansat	Caracterizează o unitate de relief, din punct de vedere fizico-geografic/economic, pe baza unui algoritm dat, folosind diferite surse de informare
CS.2.1. Reprezentarea unor elemente geografice pe un suport cartografic dat	Elevul localizează diferite elemente geografice (de exemplu: unități de relief, râuri, orașe, centre industriale etc.) pe o hartă mută a României	De bază	Identifică unități de relief, râuri, orașe, centre industriale etc.) pe o hartă mută
		Consolidat	Localizează subunități de relief/râuri/orașe reședință de județ, municipii, centre industriale etc. pe o hartă mută
		Avansat	Localizează elemente geografice de detaliu (de exemplu: munți, depresiuni, lacuri, orașe porturi, obiective turistice etc.), prin raportate la repere variate reprezentate pe hărți geografice
CS.2.2. Explicarea fenomenelor şi proceselor geografice utilizând reprezentări grafice şi cartografice	Elevul analizează fenomene și procese geografice reprezentate pe hărți tematice/grafice, pentru a explica evoluția/dinamica acestora	De bază	Descrie fenomene/procese geografice reprezentate pe o hartă/un grafic, utilizând informații conținute de legenda hărții/înscrise pe axele graficului
		Consolidat	Compară fenomene/procese geografice pe baza unor reprezentări grafice și cartografice, pentru a evidenția diferențierile privind dinamica acestora
		Avansat	Analizează fenomene/procese geografice din două sau mai multe regiuni/perioade distincte, folosind diferite reprezentări grafice și/sau cartografice, pentru explicarea evoluția acestora
CS.2.3. Construirea de reprezentări grafice şi cartografice pe	Elevul realizează un grafic folosind date statistice cu privire la evoluția unui fenomen/proces geografic din România	De bază	Recunoaște elementele componente ale unui grafic (de exemplu abscisă, ordonată, interval de variație, punct de minim/maxim), asociind corect fiecare termen cu elementul vizual corespunzător

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
baza datelor şi/sau suporturilor date		Consolidat	Transpune date dintr-un tabel într-un tip de reprezentare grafică simplă (de exemplu, diagrama cu bare sau liniară), respectând scara axelor și etichetarea componentelor
		Avansat	Realizează un grafic complex folosind două sau mai multe variabile (de exemplu: temperatură și precipitații, natalitate și mortalitate) etichetând toate componentele (titlu, axe, legendă)
CS.2.3. Construirea de reprezentări grafice şi cartografice pe baza datelor şi/sau suporturilor date	Elevul realizează o reprezentare cartografică folosind informații din diferite surse	De bază	Amplasează semne convenționale pe suporturi cartografice date (de exemplu: simboluri punctuale pentru orașe, liniare pentru râuri sau drumuri, areale pentru păduri) în vederea construirii corecte a reprezentării
		Consolidat	Calculează distanța reală dintre două puncte de pe teritoriul României, utilizând scara numerică și scara grafică
		Avansat	Realizează o hartă tematică, poziționând toate elementele obligatorii de referință (de exemplu titlu, orientare/nordul geografic, rețea de coordonate – latitudine/longitudine, legendă), pe baza unui suport dat (o hartă mută), utilizând instrumente digitale (TIC/GIS)
CS.3.1. Explicarea unor elemente, fenomene şi procese geografice folosind noţiuni din matematică, ştiinţe şi TIC/GIS	Elevul explică producerea sau evoluția unui element, fenomen sau proces geografic din România, folosind noțiuni din matematică, științe și TIC/GIS	De bază	Identifică elemente geografice din România, pe baza unei imagini satelitare
		Consolidat	Calculează indicatori matematici specifici (de exemplu: bilanțul natural, densitatea populației, amplitudinea termică etc.) pe baza unor date statistice
		Avansat	Explică formarea și evoluția unui fenomen sau proces geografic, utilizând noțiuni științifice și matematice simple, TIC/GIS, precum și termeni geografici specifici
CS.3.2. Formularea de soluţii la probleme date din realitatea înconjurătoare utilizând elemente din matematică, ştiinţe şi TIC/GIS	Elevul formulează soluții originale pentru probleme din realitatea înconjurătoare cu ajutorul elementelor de matematică, științe și TIC/GIS	De bază	Prezintă probleme din realitatea înconjurătoare, folosind observarea directă/indirectă și instrumente TIC/GIS
		Consolidat	Analizează factori cauzali ai unor probleme definite, integrând date cantitative și principii științifice
		Avansat	Propune soluții sustenabile pentru probleme din realitatea înconjurătoare, utilizând elemente de matematică, științe și TIC/GIS

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
CS.3.3. Argumentarea diversităţii naturale, umane şi culturale a realităţii geografice realizând corelaţii cu informaţiile dobândite la alte discipline şcolare	Elevul argumentează diversitatea naturală a României realizând corelații cu informațiile dobândite la alte discipline școlare	De bază	Prezintă forme ale diversității naturale, pe baza unui text/unei imagini/unui suport cartografic
		Consolidat	Explică procese geografice (de exemplu: mișcări tectonice, procese gravitaționale, eroziune etc.), reprezentate pe suporturi geografice, utilizând informații dobândite la alte discipline
		Avansat	Argumentează necesitatea conservării și protecției diversității naturale, folosind informații dobândite la alte discipline școlare
CS.3.3. Argumentarea diversităţii naturale, umane şi culturale a realităţii geografice realizând corelaţii cu informaţiile dobândite la alte discipline şcolare	Elevul argumentează diversitatea umană și culturală a României realizând corelații cu informațiile dobândite la alte discipline școlare	De bază	Prezintă forme ale diversității umane sau culturale, pe baza unui text sau a unei imagini
		Consolidat	Explică fenomene specifice geografiei umane a României, precizând relațiile de cauzalitate între acestea (de exemplu: factorii istorici și cei socio-economici și rolul lor asupra distribuției spațiale a populației și așezărilor umane), utilizând informații dobândite la alte discipline
		Avansat	Argumentează interdependența dintre factorii fizico-geografici (de exemplu: relief, climă, ape etc.) și fenomenele socio-culturale complexe, folosind informații dobândite la alte discipline școlare
CS.3.4. Argumentarea importanţei patrimoniului local şi naţional în context european şi mondial	Elevul justifică valoarea patrimoniului local și național în context european și mondial	De bază	Prezintă elemente de patrimoniu local sau național, pe baza unor suporturi geografice variate
		Consolidat	Compară elemente de patrimoniu local sau național, pe baza unor criterii date, utilizând resurse diverse
		Avansat	Argumentează valoarea patrimoniului național, justificând relevanța acestuia în context european şi mondial
CS.4.1. Realizarea unui demers investigativ	Elevul investighează fenomene, procese și probleme geografice specifice României, utilizând surse variate	De bază	Formulează întrebări despre fenomene și procese geografice, pe baza unor surse variate
		Consolidat	Organizează date și informații colectate din diferite surse de documentare, utilizând instrumente digitale
		Avansat	Interpretează date și informații provenite din diferite surse de documentare
CS.4.2. Analizarea elementelor,	Elevul analizează elemente, fenomene și procese din	De bază	Descrie elemente geografice observate (de exemplu: tipuri de relief, așezări umane etc.), pe

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
fenomenelor şi proceselor din realitatea observată direct sau indirect	realitatea geografică a României, observată direct sau indirect, pentru evidențierea diversității geografice		baza unui algoritm dat
		Consolidat	Clasifică elemente geografice (de exemplu: tipuri de relief, rețeaua hidrografică, așezări umane etc.) pe baza unor criterii date
		Avansat	Explică relații de tip cauză-efect dintre fenomene sau procese geografice, justificând consecințe asupra mediului natural/antropic
CS.4.3. Compararea unor sisteme şi structuri spaţiale după un algoritm dat	Elevul compară elemente geografice/sisteme/structuri spațiale (de exemplu: unități de relief/etaje climatice/orașe etc.), după un algoritm dat	De bază	Asociază elemente/sisteme/structuri geografice (de exemplu: unități de relief/etaje climatice/ orașe etc.) cu diferite caracteristici geografice specifice, pe baza unor suporturi grafice/cartografice
		Consolidat	Descrie elemente geografice/sisteme/structuri geografice (de exemplu: unități de relief/etaje climatice/orașe etc.), după o schemă logică dată
		Avansat	Compară elemente geografice/sisteme/structuri geografice spațiale (de exemplu: unități de relief/etaje climatice/orașe etc.) după un algoritm dat.
CS.4.4. Identificarea soluţiilor de protecţie a mediului geografic din orizontul local sau îndepărtat în contextul dezvoltării sustenabile	Elevul identifică soluții de protecție a mediului geografic din orizontul local sau îndepărtat, în contextul dezvoltării sustenabile, pe baza analizării unor surse variate	De bază	Identifică soluții simple pentru protecția mediului geografic, la nivel local, pe baza analizării unor surse variate
		Consolidat	Prezintă soluții alternative pentru o problemă de mediu identificată la nivel regional, folosind diferite surse de informare
		Avansat	Analizează soluții pentru probleme de mediu identificate la nivel național, în contextul dezvoltării sustenabile, folosind diferite surse de informare